

ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS
SOCIALINĖS GEROVĖS IR NEGALĖS STUDIJŲ FAKULTETAS
SPECIALIOSIOS PEDAGOGIKOS KATEDRA

Specialiosios pedagogikos (specializacija: logopedija) studijų programa, II kursas

Vaiva Kaščikaitė

LOGOPEDIJOS MODULIŲ KOKYBĖS VERTINIMAS

Magistro darbo priedai

*Magistro darbo vadovė –
prof. Regina Ivoškuvienė*

Mielas studente,

Socialinės gerovės ir negalės studijų fakultetas siekdamas užtikrinti aukštą studijų kokybę, vykdo kompleksinį tyrimą, įtraukdamas ir studentus. Gauti Jūsų atsakymai padės numatyti studijų programos tobulinimo galimybes. **Studentų nuomonė labai svarbi.** Anketa yra ANONIMINĖ, todėl vardo ir pavardės rašyti nereikia.

Anketai užpildyti reikės ~ 25 min.

Apklausoje rezultatai bus panaudoti tobulinant specialiosios pedagogikos (specializacija: logopedija) studijų programos modulių kokybę.

Apklausa atlieka Šiaulių universiteto Socialinės gerovės ir negalės studijų fakulteto I kurso magistrantė Vaiva Kaščikaitė
Kilus neaiškumams skambinti 865675221

Studentai, kurie pageidauja susipažinti su tyrimo metu gautų rezultatų išvadomis, užrašykite savo el. pašto adresą, į kurį bus nusiųsta tyrimo metu gauta ir susisteminta medžiaga.

el.n

1. Prašome pateikti informaciją apie save. *Jums tinkantį atsakymą pažymėkite* .

Jūs esate:	moteris; vyras;	Jūsų amžius:	 (Irašykite)	Jūsų studijų forma:	nuolatinės; ištęstinės;
-------------------	--------------------	---------------------	----------------------	----------------------------	----------------------------

Jūsų gyvenamoji vieta:	miestas; rajo centro centras; miestelis; gyvenvietė;	Jūsų numatoma gyvenamoji ir darbo vieta, baigus studijas:	tas pats miestas; kitas miestas; rajo centro centras; miestelis; gyvenvietė; kita šalis;
-------------------------------	---	--	---

Kuo dirbate?	tik studijuoju; studijuoju ir dirbu logopedu; studijuoju ir dirbu specialiuoju pedagogu; studijuoju ir dirbu logopedu, ir specialiuoju pedagogu; studijuoju ir dirbu ne pagal specialybę;	Kuo ir kur norėtumėte dirbti baigę studijas?	Logopedu: darželyje; darželyje-mokykloje; pradinėje mokykloje; pagrindinėje mokykloje; vidurinėje mokykloje; sveikatos priežiūros įstaigose;	Specialiuoju pedagogu: darželyje; darželyje-mokykloje; pradinėje mokykloje; pagrindinėje mokykloje; vidurinėje mokykloje; neplanuoju dirbti pedagoginio darbo; planuoju stoti į magistrantūrą; kita;
---------------------	---	---	--	--

2. Jūsų logopedijos žinių įvertinimai:

Logopedija I:	10-9	9-8	8-7	7-6	6-5
Logopedija II:	10-9	9-8	8-7	7-6	6-5
Logopedija III:	10-9	9-8	8-7	7-6	6-5

3. Kas lėmė Jūsų sprendimą studijuoti specialiąją pedagogiką ir logopediją?

Pasirinkimą lėmė	Taip	Iš dalies	Ne
Mokytojų patarimai			
Šeimos narių patarimai			
Pažįstamų specialiųjų pedagogų ir logopedų patarimai			
Galimybė studijuoti šalia namų			
„Atvirų durų dienų“ renginiai ir pan.			
Žinios apie kalbos sutrikimų turinčius vaikus ir noras jiems padėti			
Atsitiktinumas			
Nepavyko įstoti, kur norėjau			
Kita (nurodykite)			

4. Universitete studijuojate 4 blokų įvairius mokomuosius dalykus. Jūsų nuomone, kokių dalykų žinios būtų **labiausiai reikalingos** logopedo darbe. *Jums tinkantį atsakymą pažymėkite* .

Bendrojo lavinimo dalykų blokas

Dalyko pavadinimas	Žinių panaudojimo logopedo darbe vertinimas				
	Būtinės	Kartais reikalingos	Beveik neprireikia	Niekada neprireikia	Neteko studijuoti
Filosofijos pagrindai					
Informacijos valdymas					
Specialybės kalbos kultūra					
Specialybės užsienio kalba					
Vaikų ugdymo higiena					
Žmogaus anatomija ir fiziologija					
Vertybių sistema visuomenėje					

Studijų srities bendrųjų pagrindinių dalykų blokas

Dalyko pavadinimas	Žinių panaudojimo logopedo darbe vertinimas				
	Būtinės	Kartais reikalingos	Beveik neprireikia	Niekada neprireikia	Neteko studijuoti
Ankstyvasis specialiųjų poreikių tenkinimas					
Bendroji ir specialioji pedagogika					
Emocijų ir elgesio sutrikimai					
Fonetika					
Informacinės technologijos spec. ugdyme					
Judesio ir padėties sutrikimai					
Komandinis darbas					
Meninė raiška					

Protinės raidos sutrikimai					
Psichologija					
Sensorikos sutrikimai (surdologija, tiflogologija)					
Socialinių tyrimų metodai					
Specifinės mokymosi negalės					
Vaikų neurologija ir psichopatologija					
Vaiko psichopedagoginis vertinimas					
Ugdymo sistemos					

Studij□ srities specialaus lavinimo dalyk□ blokas

Dalyko pavadinimas	Žinių panaudojimo logopedo darbe vertinimas				
	Būtinės	Kartais reikalingos	Beveik neprireikia	Niekada neprireikia	Neteko studijuoti
Logopedija					
Lietuvių kalbos didaktika					
Matematikos didaktika					
Dailės didaktika					
Technologijų didaktika (darbai)					
Pasaulio pažinimo didaktika					
Gamtos mokslų didaktika					
Istorijos didaktika					
Geografijos didaktika					

Laisvai pasirenkam□ dalyk□/alternatyv□ blokas

Dalyko pavadinimas	Žinių panaudojimo logopedo darbe vertinimas				
	Būtinės	Kartais reikalingos	Beveik neprireikia	Niekada neprireikia	Neteko studijuoti
Autizmo sindromas					
Bendradarbiavimas su šeima					
Krizinės situacijos edukacinėje aplinkoje					
M. Montessori ugdymo sistemos pagrindai					
Neįgaliųjų darbinės veiklos teisės					
Pirmoji pagalba mokykloje					
Specialiojo ugdymo vadyba					
Vaikų ligų prevencija					
Vaikų prievartos ir smurto prevencija					
Žaidimo teorija					
Kita (įrašykite)					

5. Ką Jums asmeniškai teko studijuoti iš laisvai pasirenkamų dalykų/alternatyvų bloko?

Dalyko pavadinimas	Studijuota:
Autizmo sindromas	
Bendradarbiavimas su šeima	
Krizinės situacijos edukacinėje aplinkoje	

M. Montessori ugdymo sistemos pagrindai	
Neįgaliųjų darbinės veiklos teisės	
Pirmoji pagalba mokykloje	
Specialiojo ugdymo vadyba	
Vaikų ligų prevencija	
Vaikų prievartos ir smurto prevencija	
Žaidimo teorija	
Kita (įrašykite)	

6. Nurodykite, ar Jums pakako laiko atlikti logopedijos seminarų ir pratybų metu pateiktas savarankiško darbo užduotis?

Taip, laiko užduotims atlikti skiriama pakankamai;

Kai kurioms užduotims laiko galima būtų skirti ir daugiau;

Ne, kadangi reikia nemažai laiko išstudijuoti visą literatūrą;

Ne, laiko skiriama nepakankamai, kadangi reikia atlikti ir kitų dalykų užduotis;

Kita (įrašykite)

7. Logopedijos kursą sudaro žinios apie skirtingus kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimus. Remdamiesi savo teorine patirtimi ir atlikta logopedo praktika, pažymėkite, kokių žinių, praktinių gebėjimų perteikimui studijų programoje Jūs patartumėte skirti daugiau laiko. **Jums tinkanti atsakymą pažymėkite** .

I logopedijos modulis

Specialybės žinios ir praktiniai gebėjimai	Vertinimas		
	Skiriama pakankamai laiko	Nežinau	Skiriama per mažai laiko
1. Kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų samprata			
2. Kalbos sutrikimų klasifikacija			
3. Vaikų kalbos raidos ypatumai			
4. Kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų įvertinimas			
5. Fonetiniai sutrikimai, jų rūšys			
6. Fonologiniai sutrikimai			
7. Fonetinių ir fonologinių sutrikimų įveikimo metodai			
8. Rinolalija, jos įveikimas			

II logopedijos modulis

Specialybės žinios ir praktiniai gebėjimai	Vertinimas		
	Skiriama pakankamai laiko	Nežinau	Skiriama per mažai laiko
1. Dizartrijų samprata, jų rūšys			
2. Kalbos įvertinimas dizartrijų atveju			
3. Dizartrijų įveikimas			
4. Alalijos samprata, jų rūšys			
5. Kalbos ugdymas alalijos atveju			

6. Sulėtėjusi kalbos raida			
7. Kalbos neišsivystymo identifikavimas (įvertinimas)			
8. Neišsivysčiusios kalbos ugdymas			
9. Rašymo sutrikimų samprata, jų rūšys			
10. Rašymo sutrikimų identifikavimas ir įveikimas			
11. Skaitymo sutrikimų samprata, jų rūšys			
12. Skaitymo sutrikimų identifikavimas ir įveikimas			
13. Mikčiojimo samprata, rūšys, įvairios mikčiojimo teorijos			
14. Mikčiojančiojo kalbos įvertinimas			
15. Pagalbos mikčiojantiems teikimas			

III logopedijos modulis

Specialybės žinios ir praktiniai gebėjimai	Vertinimas		
	Skiriama pakankamai laiko	Nežinau	Skiriama per mažai laiko
1. Afazijų samprata, jų rūšys			
2. Kalbos įvertinimas afazijos atveju			
3. Kalbos grąžinimas			
4. Balso sutrikimų samprata, jų rūšys			
5. Balso sutrikimų įvertinimas			
6. Organinės ir funkcinės kilmės balso sutrikimų įveikimas			
7. Sutrikusio intelekto asmenų kalba			
8. Nežymiai sutrikusio intelekto vaikų kalbos sutrikimų įveikimas			
9. Vidutiniškai ir žymiai sutrikusio intelekto vaikų kalbos ugdymas			
10. Neprigirdinčių vaikų kalbos ugdymas			
11. Logopedo darbo specifiška su vaikais, turinčiais regos sutrikimų			
12. Autistiškų vaikų ugdymas			
13. Mutizmo samprata ir pedagoginė pagalba			
14. Alternatyvioji ir augmentinė komunikacija (AAK)			
15. Logopedinės pagalbos organizavimas			
Kita (parašykite Jums kilusias mintis, pastebėjimus)			

8. Specialiosios pedagogikos (specializacija: logopedija) programos modulių kokybę atspindi ir studentų galimybės patiems ištraukti į studijų procesą. Pažymėkite, kokias turėjote galimybes padaryti studijų procesą artimesnį ir priimtinesnį Jums asmeniškai. **Tinkantį atsakymą pažymėkite** ☀.

Ar turėjote galimybę:	Taip	Iš dalies taip	Ne
Bendradarbiaujant su dėstytojais dalyvauti moksliniame tyrime;	☀	☀	☀
Diskutuoti paskaitų metu, išsakyti savo nuomonę;	☀	☀	☀
Išsiaiškinti su dėstytojais, kokių žinių ir praktinių gebėjimų tikėtis vieni iš kitų, pabaigę konkretaus dalyko modulį;	☀	☀	☀
Sužinoti, kokie yra kiekvieno dalyko modulio vertinimo kriterijai;	☀	☀	☀

Savarankiškai rinktis, koku būdu atliksite individualias, grupines užduotis;			
Atlikti Jums palankesnius pakeitimus tvarkaraštyje;			
Derinti darbų atsiskaitymo datas, egzaminų datą ir laiką;			

9. Ar savarankiškai pasirinkote logopedinės praktikos atlikimo vietą?

Taip; Iš dalies taip; Ne; Kita

10. Kokioje įstaigoje atlikote logopedo praktiką?

1. Darželyje	
2. Darželyje-mokykloje	
3. Pradinėje mokykloje	
4. Pagrindinėje mokykloje	
5. Vidurinėje mokykloje ar gimnazijoje	
6. Sveikatos priežiūros įstaigose - Su ikimokyklinio amžiaus vaikais; - Su suaugusiais;	
7. Specialiojoje mokykloje (nurodykite, kokioje)	
8. Kita (įrašykite)	

11. Kas lėmė logopedinės praktikos atlikimo vietą?

1. Gyvenamoji vieta	
2. Pažįstami logopedai	
3. Noras pažinti būsimo darbo specifiką darželyje, mokykloje, sveikatos priežiūros įstaigose (pabraukti)	
4. Galimybė jaustis „laisvai“, kai praktikos vadovas nestebi pratybų	
5. Galimybė efektyviau pasirengti pratyboms (techninių priemonių prieinamumas)	
Kita (įrašykite)	

12. Kaip Jūs vertinate mokomosios logopedo praktikos organizavimą?

Kaip Jūs vertinate?	Gera	Vidutiniškai	Blogai
Galimybę pasirinkti logopedinės praktikos vietą			
Logopedinės praktikos trukmę			
Atliktos logopedinės praktikos naudą Jūsų būsiamam darbui			
Logopedinės praktikos instrukciją			
Praktikos užduotis, atsiskaitymo darbus			
Praktikos aptarimą			
Logopedo, pas kurį atlikote praktiką, kompetenciją			
Praktikos vadovo kompetenciją			

13. Ar atlikdami logopedo praktiką naudojotės instrukcijoje nurodytais vertinimo kriterijais?

Taip;
Iš dalies taip;
Ne;

14. Praktikos metu konsultavotės:

su praktikos vadovu;
su logopedu;
su studijų draugu;
nesikonsultavau;

15. Logopedai praktikos metu:

nuolat stebėjo vedamas pratybas;
stebėjo tik retkarčiais;
nestebėjo;
teikė pastabas po pratybų;
padėjo pasirengti kitoms pratyboms;

16. Prašome nurodyti, kokių kompetencijų ir praktinių gebėjimų, Jūsų nuomone, stokojote atlikdami logopedo praktiką. *Jums tinkantį atsakymą pažymėkite* .

Kompetencijos, gebėjimai	Gebėjimų vertinimas			
	Nežinau	Menki	Pakankami	Geri
1. Bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai (socialinė kompetencija)				
2. Užsienio kalbos mokėjimas (internete ieškant informacijos pratyboms)				
3. Gebėjimas reflektuoti savo pedagoginę veiklą, siekiant ją tobulinti				
4. Gebėjimas naudojantis įvairiais šaltiniais rasti informaciją, ją analizuoti				
5. Gebėjimas naudotis IT (informacinėmis technologijomis) (gauti, sisteminti, perteikti žinias)				
6. Gebėjimas atlikti mokslinius tyrimus, analizuoti ir interpretuoti rezultatus				
7. Kūrybiškas naujovių taikymas netradicinėse situacijose				
8. Gebėjimas dirbti komandoje ar savarankiškai priimti sprendimus				
9. Gebėjimas atlikti logopedinį vaiko kalbos įvertinimą				
10. Gebėjimas identifikuoti kalbos, kalbėjimo ir komunikacijos sutrikimus				
11. Gebėjimas sudaryti programas sutrikimams įveikti				
12. Gebėjimas remtis sistemiškumo, prieinamumo ir kt. principais				
13. Gebėjimas skatinti ugdytinių kalbos trūkumų įveikimo motyvaciją				
14. Alternatyvių ugdymo priemonių taikymas įveikiant sutrikimus				
15. Gebėjimas teikti konsultacijas pedagogams				
16. Gebėjimas konsultuoti tėvus kalbos įveikimo klausimais				
17. Metodinių priemonių kaupimas studijuojant				
Kita (paminėkite kitas, Jūsų nuomone, svarbias kompetencijas)				

17. Studijų metu atlikote žemesniųjų klasių specialiojo pedagogo praktiką. Ar praktikos metu įgytas žinias pritaikėte atlikdami **logopedo** praktiką?

Žinias taikiau nuolat;
Kartais panaudojau;
Neteko taikyti;

18. Studijų metu dėstytojai nurodo pagrindinę literatūrą, kurią reikia sukaupti rengiantis praktiniam logopedo darbui. Ar Jūs:

stengiatės įsigyti literatūrą iš karto;
pasižymite autorius, kad pradėję dirbti galėtumėte įsigyti literatūrą;
manote, kad darbovietė parūpins visą reikalingą literatūrą;
ignoruojate dėstytojų rekomendacijas;
nematote reikalo švaistyti „savo“ pinigų, kol neįsidarbinote;

19. Rašote bakalauro darbą:
logopedijos;
specialiosios pedagogikos;
specialiosios didaktikos;

20. Jūsų nuomone, ar reikalingi pokyčiai specialiosios pedagogikos (specializacija: logopedija) studijų programoje?

Taip
Ne

Jei **Taip**, tai ką siūlytumėte keisti, tobulinti, atsisakyti

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

21. Galbūt šioje anketoje nepaklausta kažko svarbaus. Parašykite.

.....

.....

.....

.....

Dėkojame už atsakymus ☺

Anketą parengė Vaiva Kaščikaitė pagal
V. Makauskienės (2008) ir R. Ivoškuvienės ir kt. (2004) sudarytas anketas

Mieli kolegos,

Socialinės gerovės ir negalės studijų fakultetas siekdamas užtikrinti aukštą studijų kokybę, vykdo kompleksinį tyrimą, įtraukdamas ne tik studentus, tačiau ir praktinę darbo patirtį turinčius specialistus, t.y. logopedus. Gauti Jūsų atsakymai padės numatyti studijų programos tobulinimo galimybes. **Jūsų nuomonė labai svarbi.** Anketa yra ANONIMINĖ, todėl vardo ir pavardės rašyti nereikia.

Anketai užpildyti reikės ~ 25 min.

Apklausoje rezultatai bus panaudoti tobulinant specialiosios pedagogikos (specializacija: logopedija) studijų programos modulių kokybę.

Apklausa atlieka Šiaulių universiteto Socialinės gerovės ir negalės studijų fakulteto I kurso magistrantė Vaiva Kaščikaitė
Kilus neišskumams skambinti 865675221

Logopedai, kurie pageidauja susipažinti su tyrimo metu gautų rezultatų išvadamis, užrašykite savo el. pašto adresą, į kurį bus nusiųsta tyrimo metu gauta ir susisteminta medžiaga.

el.n

1. Prašome pateikti informaciją apie save. **Jums tinkantį atsakymą pažymėkite** .

Jūs esate:	moteris; vyras;	Jūsų amžius:	 (Irašykite)	Jūsų darbo stažas:	0-5 metų; 6-15 metų; 16-25 metų; 25 ir daugiau metų.
Jūsų baigta studijų forma:	nuolatinės; iššėstinės; tėstinės;	Kokios pakopos studijas baigėte?	bakalauro; magistro; aukštojo mokslo;	Pažymėkite, ką Jūs baigėte?	specialiosios pedagogikos ir logopedijos studijas; kitą aukštąją mokyklą; persikvalifikavote;
Jūsų kvalifikacinė kategorija:		Jūsų darbovietė:		Jūsų gyvenamoji vieta:	
logopedė(-as); vyr. logopedė(-as); metodininkė(-as); ekspertė(-as);		darželis; darželis-mokykla; pradinė mokykla; pagrindinė mokykla; vidurinė mokykla ar gimnazija; specialioji mokykla; sveikatos priežiūros įstaiga;		miestas; rajo centro; miestelis; gyvenvietė;	
Ar šiuo metu studijujete ŠU? Taip; Ne; Studijuoju kitame universitete; Niekur nestudijuojau;		Jūsų studijų forma: Dieninės; Tėstinių studijų institutas; Neakivaizdinės; Esatė baigęs spec. pedagogiką (logopediją), bet studijuojate kitą programą;			

2. Kas lėmė Jūsų sprendimą studijuoti specialiąją pedagogiką ir logopediją?

Pasirinkimą lėmė	Taip	Iš dalies	Ne
Mokytojų patarimai			
Šeimos narių patarimai			
Pažįstamų specialiųjų pedagogų ir logopedų patarimai			
Galimybė studijuoti šalia namų			
„Atvirų durų dienų“ renginiai ir pan.			
Žinios apie kalbos sutrikimų turinčius vaikus ir noras jiems padėti			
Atsitiktinumas			
Nepavyko įstoti, kur norėjau			
Specialistų trūkumas gyvenamojoje teritorijoje			
Netekau darbo pagal pagrindinę specialybę			
Kita (nurodykite)			

3. Universitete studijuotų dalykų svarbumas priklauso nuo Jūsų darbovietės. Pažymėkite, kokių dalykų žinios Jums **labiausiai** praverčia logopedo darbe. *Jums tinkantį atsakymą pažymėkite* .

Bendrojo lavinimo dalykų blokas

Dalyko pavadinimas	Žinių panaudojimo logopedo darbe vertinimas				
	Būtinės	Kartais reikalingos	Beveik neprireikia	Niekada neprireikia	Neteko studijuoti
Filosofijos pagrindai					
Informacijos valdymas					
Specialybės kalbos kultūra					
Specialybės užsienio kalba					
Vaikų ugdymo higiena					
Žmogaus anatomija ir fiziologija					
Vertybių sistema visuomenėje					

Studijų srities bendrųjų pagrindinių dalykų blokas

Dalyko pavadinimas	Žinių panaudojimo logopedo darbe vertinimas				
	Būtinės	Kartais reikalingos	Beveik neprireikia	Niekada neprireikia	Neteko studijuoti
Ankstyvasis specialiųjų poreikių tenkinimas					
Bendroji ir specialioji pedagogika					
Emocijų ir elgesio sutrikimai					
Fonetika					
Informacinės technologijos spec. ugdyme					
Judesio ir padėties sutrikimai					
Komandinis darbas					
Meninė raiška					
Protinės raidos sutrikimai					
Psichologija					
Sensorikos sutrikimai (surdologija, tiflogologija)					
Socialinių tyrimų metodai					

Specifinės mokymosi negalės					
Vaikų neurologija ir psichopatologija					
Vaiko psichopedagoginis vertinimas					
Ugdymo sistemos					

Studij□ srities specialaus lavinimo dalyk□ blokas

Dalyko pavadinimas	Žinių panaudojimo logopedo darbe vertinimas				
	Būtinės	Kartais reikalingos	Beveik neprireikia	Niekada neprireikia	Neteko studijuoti
Logopedija					
Lietuvių kalbos didaktika					
Matematikos didaktika					
Dailės didaktika					
Technologijų didaktika (darbai)					
Pasaulio pažinimo didaktika					
Gamtos mokslų didaktika					
Istorijos didaktika					
Geografijos didaktika					

Laisvai pasirenkam□ dalyk□/alternatyv□ blokas

Dalyko pavadinimas	Žinių panaudojimo logopedo darbe vertinimas				
	Būtinės	Kartais reikalingos	Beveik neprireikia	Niekada neprireikia	Neteko studijuoti
Autizmo sindromas					
Bendradarbiavimas su šeima					
Krizinės situacijos edukacinėje aplinkoje					
M. Montessori ugdymo sistemos pagrindai					
Neįgaliųjų darbinės veiklos teisės					
Pirmoji pagalba mokykloje					
Specialiojo ugdymo vadyba					
Vaikų ligų prevencija					
Vaikų prievartos ir smurto prevencija					
Žaidimo teorija					
Kita (įrašykite)					

4. Logopedijos kursą sudaro žinios apie skirtingus kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimus. Remdamiesi savo praktine patirtimi, pažymėkite, kokių žinių, praktinių gebėjimų perteikimui studijų programoje Jūs patartumėte skirti daugiau laiko. **Jums tinkantį atsakymą pažymėkite** .

I logopedijos modulis

Specialybės žinios ir praktiniai gebėjimai	Vertinimas		
	Skiriama pakankamai laiko	Nežinau	Skiriama per mažai laiko
1. Kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų samprata			
2. Kalbos sutrikimų klasifikacija			

3. Vaikų kalbos raidos ypatumai			
4. Kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų įvertinimas			
5. Fonetiniai sutrikimai, jų rūšys			
6. Fonologiniai sutrikimai			
7. Fonetinių ir fonologinių sutrikimų įveikimo metodai			
8. Rinolalija, jos įveikimas			

II logopedijos modulis

Specialybės žinios ir praktiniai gebėjimai	Vertinimas		
	Skiriama pakankamai laiko	Nežinau	Skiriama per mažai laiko
1. Dizartrijų samprata, jų rūšys			
2. Kalbos įvertinimas dizartrijų atveju			
3. Dizartrijų įveikimas			
4. Alalijos samprata, jų rūšys			
5. Kalbos ugdymas alalijos atveju			
6. Sulėtėjusi kalbos raida			
7. Kalbos neišsivystymo identifikavimas (įvertinimas)			
8. Neišsivysčiusios kalbos ugdymas			
9. Rašymo sutrikimų samprata, jų rūšys			
10. Rašymo sutrikimų identifikavimas ir įveikimas			
11. Skaitymo sutrikimų samprata, jų rūšys			
12. Skaitymo sutrikimų identifikavimas ir įveikimas			
13. Mikčiojimo samprata, rūšys, įvairios mikčiojimo teorijos			
14. Mikčiojančiojo kalbos įvertinimas			
15. Pagalbos mikčiojantiems teikimas			

III logopedijos modulis

Specialybės žinios ir praktiniai gebėjimai	Vertinimas		
	Skiriama pakankamai laiko	Nežinau	Skiriama per mažai laiko
1. Afazijų samprata, jų rūšys			
2. Kalbos įvertinimas afazijos atveju			
3. Kalbos grąžinimas			
4. Balso sutrikimų samprata, jų rūšys			
5. Balso sutrikimų įvertinimas			
6. Organinės ir funkcinės kilmės balso sutrikimų įveikimas			
7. Sutrikusio intelekto asmenų kalba			
8. Nežymiai sutrikusio intelekto vaikų kalbos sutrikimų įveikimas			
9. Vidutiniškai ir žymiai sutrikusio intelekto vaikų kalbos ugdymas			
10. Neprigirdinčių vaikų kalbos ugdymas			
11. Logopedo darbo specifiška su vaikais, turinčiais regos sutrikimų			
12. Autistiškų vaikų ugdymas			
13. Mutizmo samprata ir pedagoginė pagalba			
14. Alternatyvioji ir augmentinė komunikacija (AAK)			
15. Logopedinės pagalbos organizavimas			

Kita (parašykite Jums kilusias mintis, pastebėjimus)

.....

5. Ar studijų metu savarankiškai pasirinkote logopedinės praktikos atlikimo vietą?

Taip; Iš dalies taip; Ne; Kita

6. Kokioje įstaigoje atlikote logopedo praktiką?

1. Darželyje	
2. Darželyje-mokykloje	
3. Pradinėje mokykloje	
4. Pagrindinėje mokykloje	
5. Vidurinėje mokykloje ar gimnazijoje	
6. Sveikatos priežiūros įstaigose - Su ikimokyklinio amžiaus vaikais; - Su suaugusiais;	
7. Specialiojoje mokykloje (nurodykite, kokioje)	
8. Kita (įrašykite)	

7. Kas lėmė logopedinės praktikos atlikimo vietą?

1. Gyvenamoji vieta	
2. Pažįstami logopedai	
3. Noras pažinti būsimą darbo specifiką darželyje, mokykloje, sveikatos priežiūros įstaigose (pabraukti)	
4. Galimybė jaustis „laisvai“, kai praktikos vadovas nestebi pratybų	
5. Galimybė efektyviau pasirengti pratyboms (techninių priemonių prieinamumas)	
Kita (įrašykite)	

8. Kaip Jūs vertinate mokomosios logopedo praktikos organizavimą?

Kaip Jūs vertinate?	Gera	Vidutiniškai	Blogai
Galimybę pasirinkti logopedinės praktikos vietą			
Logopedinės praktikos trukmę			
Atliktos logopedinės praktikos naudą būsimam darbui			
Praktikos užduotis, atsiskaitymo darbus			
Praktikos instrukciją			
Praktikos vertinimo kriterijus			

9. Dirbdami logopedais patys priimate studentus praktikai. Ar studentams atliekant logopedo praktiką:

konsultuojate;
nuolat stebite vedamas pratybas;
stebite tik retkarčiais;
nestebite;

teikiate pastabas po pratybų;
padedate pasirengti kitoms pratyboms;
nesikreipia dėl praktikos;
nepriimate sąmoningai;

10. Jūsų nuomone, ar pakankamos trukmės logopedo praktika?

Taip;

Ne; —> Kokios trukmės ji turėtų būti?

Neturiu nuomonės;

11. Ar pritartumėte nuomonei, kad būtų dvi atskiros praktikos:

su ikimokyklinio amžiaus vaikais;
su mokiniais ir suaugusiais;

12. Kokiose tipo įstaigose studentai turėtų atlikti logopedo praktiką, kad įgytų būtinų praktinių įgūdžių logopedo darbui?

Darželyje;
Darželyje-mokykloje;
Pradinėje mokykloje;
Pagrindinėje mokykloje;

Vidurinėje mokykloje arba gimnazijoje;
Sveikatos priežiūros įstaigose;
Specialiojoje mokykloje;
Kita (*Irašykite*)

13. Prašome nurodyti, kokių kompetencijų ir praktinių gebėjimų, Jūsų nuomone, stokoja logopedo darbe. **Jums tinkantį atsakymą pažymėkite** .

Kompetencijos, gebėjimai	Gebėjimų vertinimas			
	Nežinau	Menki	Pakankami	Geri
1. Bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai (socialinė kompetencija)				
2. Užsienio kalbos mokėjimas (internete ieškant informacijos pratyboms)				
3. Gebėjimas reflektuoti savo pedagoginę veiklą, siekiant ją tobulinti				
4. Gebėjimas naudojantis įvairiais šaltiniais rasti informaciją, ją analizuoti				
5. Gebėjimas naudotis IT (informacinėmis technologijomis) (gauti, sisteminti, perteikti žinias)				
6. Gebėjimas atlikti mokslinius tyrimus, analizuoti ir interpretuoti rezultatus				
7. Kūrybiškas naujovių taikymas netradicinėse situacijose				
8. Gebėjimas dirbti komandoje ar savarankiškai priimti sprendimus				
9. Gebėjimas atlikti logopedinį vaiko kalbos įvertinimą				
10. Gebėjimas identifikuoti kalbos, kalbėjimo ir komunikacijos sutrikimus				

11. Gebėjimas sudaryti programas sutrikimams įveikti				
12. Gebėjimas remtis sistemiškumo, prieinamumo ir kt. principais				
13. Gebėjimas skatinti ugdytinių kalbos trūkumų įveikimo motyvaciją				
14. Alternatyvių ugdymo priemonių taikymas įveikiant sutrikimus				
15. Gebėjimas teikti konsultacijas pedagogams				
16. Gebėjimas konsultuoti tėvus kalbos įveikimo klausimais				
17. Metodinių priemonių kaupimas studijuojant				
Kita (paminėkite kitas, Jūsų nuomone, svarbias kompetencijas)				

14. Studijų metu atlikote žemesniųjų klasių specialiojo pedagogo praktiką. Ar praktikos metu įgytas žinias pritaikėte atlikdami **logopedo** praktiką?

Žinias taikiau nuolat;
Kartais panaudojau;
Neteko taikyti;

15. Ar jaučiate pasitenkinimą dirbdami logopedo darbą?

Žinoma TAIP;
TAIP, tačiau yra dalykų, kurie nepatinka šiame darbe;
Pasitenkinimas darbu stiprėja;
Pasitenkinimas darbu menkėja;
NE, dirbu tik tam, kad galėčiau išgyventi;
NE, nejaučiu jokio pasitenkinimo logopedo darbu;

16. Jūsų nuomone, ar reikalingi pokyčiai specialiosios pedagogikos (specializacija: logopedija) studijų programoje?	Taip Ne
Jei Taip , tai ką siūlytumėte keisti, tobulinti, atsisakyti	

17. Galbūt šioje anketoje nepaklausta kažko svarbaus. Parašykite.

.....

Dėkojame už atsakymus ☺

Anketą parengė Vaiva Kaščikaitė pagal
V. Makauskienės (2008) ir R. Ivoškuvienės ir kt. (2004) sudarytas anketas

KOMPETENCIJŲ PLĖTOTĖS IR VERTINIMO METODIKA**1 lentelė. Instrumentinės kompetencijos**

- *Gebėjimas atlikti analizę ir sintezę*
- *Gebėjimas organizuoti ir planuoti*
- *Bazinių bendrųjų žinių įgijimas*
- *Profesijos pagrindą sudarančių bazinių žinių įgijimas*
- *Bendravimas (žodžiu ir raštu) gimtąja kalba*
- *Antrosios kalbos žinojimas*
- *Elementarus skaičiavimo gebėjimai*
- *Informacijos valdymo gebėjimai (gebėjimas išsitraukti informaciją iš įvairių šaltinių ir ją analizuoti)*
- *Problemų sprendimas*
- *Sprendimų priėmimas*

2 lentelė. Interpersonalinės kompetencijos

- *Kritikos ir savikritikos gebėjimai*
- *Gebėjimas dirbti komandoje*
- *Interpersonaliniai (sąveikos) įgūdžiai*
- *Gebėjimas dirbti tarpdalykinėje komandoje*
- *Gebėjimas komunikuoti su kitų sričių ekspertais*
- *Kultūrinės įvairovės ir multikultūriškumo supratimas ir pripažinimas*
- *Gebėjimas dirbti tarptautiniame kontekste*
- *Etinis įsipareigojimas (ethical commitment)*

3 lentelė. Sisteminės kompetencijos

- *Gebėjimas taikyti žinias praktikoje*
- *Tyrimo įgūdžiai*
- *Gebėjimas mokytis*
- *Gebėjimas adaptuotis naujose situacijose*
- *Gebėjimas generuoti naujas idėjas (kūrybingumas)*
- *Gebėjimas vadovauti (leadership)*
- *Kitų šalių kultūrų ir papročių supratimas*
- *Gebėjimas autonomiškai dirbti*
- *Projektų kūrimas ir valdymas (project design and management)*
- *Iniciatyvumas ir verslininkiškumo dvasia (Initiative and entrepreneur spirit)*
- *Rūpinimasis kokybe (concern for quality)*

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 136:2005 „LOGOPEDAS. TEISĖS,
PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ“ PATVIRTINIMO**

2005 m. kovo 8 d. Nr. V-162
Vilnius

Vykdydamas Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymą (Žin., 1994, Nr. [63-1231](#); 1998, Nr. [112-3099](#)),

t v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 136:2005 „Logopedas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ (pridedama).

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ŽILVINAS PADAIGA

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2005 m. kovo 8 d. Nr. V-162

**LOGOPEDAS
TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ**

I. TAIKymo SRITIS

1. Ši medicinos norma nustato logopedo veiklos sritis, teises, pareigas, kompetenciją ir atsakomybę.
2. Ši medicinos norma privaloma sveikatos priežiūros įstaigose dirbantiems logopedams, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms ir tobulinančioms šiuos specialistus bei kontroliuojančioms jų veiklą.

II. NUORODOS

3. Rengiant šią medicinos normą vadovautasi šiais Lietuvos Respublikos teisės aktais:
 - 3.1. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu (Žin., 1994, Nr. [63-1231](#); 1998, Nr. [112-3099](#));
 - 3.2. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu (Žin., 1996, Nr. [66-1572](#); 1998, Nr. [109-2995](#));
 - 3.3. Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymu (Žin., 2000, Nr. [27-715](#));
 - 3.4. Lietuvos Respublikos specialiojo ugdymo įstatymu (Žin., 1998, Nr. [115-3228](#));
 - 3.5. Lietuvos Respublikos invalidų socialinės integracijos įstatymu (Žin., 1991, Nr. [36-969](#); 1998, Nr. [98-2706](#); 2004, Nr. [83-2983](#));
 - 3.6. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1998 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 619 „Dėl Sveikatos priežiūros įstaigų, kuriose teikiamos kalbos korekcijos paslaugos, sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. [97-2695](#));
 - 3.7. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. vasario 5 d. įsakymu Nr. 61 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros specialybių ir subspecialybių sąrašo“ (Žin., 1999, Nr. [15-404](#));
 - 3.8. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 1998 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. 132 „Dėl kalbos korekcijos paslaugos bazinės kainos patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. [26-711](#));
 - 3.9. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 634 „Dėl Bendrųjų reikalavimų medicinos normoms rengti patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [100-3192](#));
 - 3.10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ (Žin., 2000, Nr. [47-1365](#));
 - 3.11. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. 1329/368/98 „Dėl specialiųjų poreikių asmenų sutrikimų ir jų laipsnių nustatymo ir specialiųjų poreikių asmenų priskyrimo specialiųjų ugdymosi poreikių grupei tvarkos“ (Žin., 2002, Nr. [84-3672](#));

3.12. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-444 „Dėl medicininės reabilitacijos ir sanatorinio (antirecidyvinio) gydymo organizavimo“ (Žin., 2003, Nr. [78-3577](#); 2004, Nr. [74-2566](#)).

III. TERMINAI IR APIBRĖŽIMAI

4. Šioje medicinos normoje vartojami tokie terminai ir apibrėžimai:

4.1. **specialiųjų poreikių asmenys** – vaikai ar suaugusieji, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintys ribotas galimybes dalyvauti ugdymo procese, visuomenės gyvenime;

4.2. **logopedija** – mokslas apie kalbėjimo, kalbos, balso, rijimo ir komunikacijos sutrikimus, jų atpažinimą, prevenciją bei šalinimą specialiosiomis ugdymo priemonėmis;

4.3. **logopedas** – asmuo, įgijęs specialiojo pedagogo profesinę kvalifikaciją ir baigęs logopedo specializaciją, įvertinantis ir specialiomis priemonėmis šalinantis ar sušvelninantis vaikų bei suaugusiųjų kalbėjimo, kalbos, balso, rijimo ir komunikacijos sutrikimus;

4.4. **individualioji programa** – programa, skirta asmens individualiems gebėjimams ugdyti ir specialiesiems ugdymosi poreikiams tenkinti;

4.5. **specialioji mokymo priemonė** – mokymo priemonė, pritaikyta specialiųjų poreikių asmenims ugdyti.

IV. BENDROSIOS NUOSTATOS

5. Logopedo profesinę kvalifikaciją įgyjama baigus aukštojoje mokykloje universitetinių edukologijos studijų krypties specialiojo pedagogo su logopedo specializacija studijų programą.

6. Teisę verstis logopedo praktika turi asmuo, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs logopedo profesinę kvalifikaciją.

7. Logopedas įvertina ir specialiomis priemonėmis šalina ar sušvelnina vaikų, suaugusiųjų kalbėjimo, kalbos, balso, rijimo ir komunikacijos sutrikimus bei praktikuoja sveikatos priežiūros įstaigose Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

8. Logopedas dirba savarankiškai ir/ar komandoje, bendradarbiaudamas su sveikatos priežiūros ir kitų įstaigų specialistais.

9. Logopedas vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, šia medicinos norma, kitais teisės aktais, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

V. TEISĖS

10. Logopedas turi teisę:

10.1. verstis logopedo praktika šios medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

10.2. turėti atskirą kabinetą, kabineto įrangą (1 priedas), darbo priemones (2 priedas);

10.3. savo nuožiūra, atsižvelgdamas į paciento individualias savybes, parinkti pratybų trukmę bei specialias priemones;

10.4. konsultuoti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.5. gauti darbui reikiamą informaciją apie specialiųjų poreikių vaikų bei suaugusiųjų kalbėjimo, kalbos, balso, rijimo bei komunikacijos sutrikimus;

10.6. teikti pasiūlymus įstaigos administracijai kalbos korekcijos paslaugų teikimo ir darbo sąlygų gerinimo klausimais;

10.7. teikti siūlymus kitoms institucijoms specialiųjų poreikių asmenų ugdymo, bendravimo, socialinės adaptacijos ir panašiais klausimais;

10.8. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.9. dalyvauti seminaruose, kursuose, konferencijose, kur nagrinėjamos specialiųjų poreikių asmenų ugdymo ir reabilitacijos problemos;

10.10. dalyvauti mokslo tiriamojame veikloje;

10.11. bendrauti ir bendradarbiauti su specialistais, iš kitų valstybinių, privačių įstaigų bei visuomeninių organizacijų, kurios rūpinasi asmenimis, turinčiais kalbėjimo, kalbos, balso, rijimo ar komunikacijos sutrikimų; dalyvauti rengiant įstatymus bei kitus norminius teisės aktus;

10.12. bendradarbiauti su Lietuvos ir užsienio valstybių logopedais, dirbančiais sveikatos bei švietimo sistemoje.

VI. PAREIGOS

11. Logopedas privalo:

- 11.1. teikti kvalifikuotą logopedo pagalbą vaikams ir suaugusiesiems, turintiems kalbėjimo, kalbos, balso, rijimo ir komunikacijos sutrikimų, vadovaudamasis Logopedų paslaugų teikimo tvarkos aprašu (3 priedas);
- 11.2. bendradarbiauti su kitais asmens bei visuomenės sveikatos priežiūros, slaugos ir socialinės rūpybos darbuotojais bei specialistais;
- 11.3. skleisti kalbėjimo, kalbos, balso rijimo ir komunikacijos sutrikimų prevenciją;
- 11.4. laikytis profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises;
- 11.5. tobulinti profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
- 11.6. pildyti privalomus dokumentus įstaigos nustatyta tvarka;
- 11.7. teikti informaciją Sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų prašymu Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

VII. KOMPETENCIJA

12. Logopedo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, įgyti baigus specialiosios pedagogikos su logopedo specializacija programą. Logopedas, įgytą profesinę kvalifikaciją, tobulina teisės aktų nustatyta tvarka per penkerius metus ne mažiau kaip 90 valandų: kursuose, seminaruose, mokslinėse-praktinėse konferencijose, stažuotėse ar rengiant metodines priemones, rašant mokslo straipsnius, skaitant mokslinę literatūrą ar paskaitas ir t.t.

13. Logopedas turi žinoti:

- 13.1. Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius logopedo veiklos sritis ir logopedijos paslaugų teikimą;
- 13.2. etikos ir deontologijos reikalavimus;
- 13.3. asmens kalbos, fizinės ir psichinės raidos etapus bei ypatybes;
- 13.4. kalbėjimo, kalbos, balso ir komunikacijos sutrikimų klasifikaciją, vertinimo bei šalinimo būdus;
- 13.5. Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos problemų klasifikacijos TLK-10 kalbos ir komunikacijos sutrikimų kodus.

14. Logopedas turi išmanyti:

- 14.1. sklandaus kalbėjimo įgūdžių specialias metodikas, kurios parenkamos atsižvelgiant į mikčiojimo rūšį ir pobūdį, mikčiojančiojo asmens ypatumus bei socialinę aplinką;
- 14.2. socialinę adaptaciją, bendravimą bei savarankiškumo įgūdžius;
- 14.3. įvairius būdus minkštam, kietam ir mišriam balso pradui sudaryti, balso aparatui atpalaiduoti ir koordinuoti, fonaciniam kvėpavimui mokyti, rezonatorių veiklai normalizuoti, taisyklingai fonacijai formuoti bei įtvirtinti (balso sutrikimų atvejais).

15. Logopedas turi mokėti:

- 15.1. konsultuoti vaikus ir suaugusiuosius kalbėjimo, kalbos, balso, rijimo ar komunikacijos sutrikimo atvejais;
- 15.2. sudaryti individualią kalbėjimo, kalbos, balso, rijimo ir komunikacijos sutrikimų šalinimo programą;
- 15.3. lavinti kalbėjimo procese dalyvaujančių organų judesius;
- 15.4. lavinti balso stiprumą, aiškumą, melodiškumą;
- 15.5. lavinti girdimąjį suvokimą;
- 15.6. sudaryti žodžių garsų analizės ir sintezės įgūdžius;
- 15.7. turtinti pasyvų ir aktyvų žodyną;
- 15.8. ugdyti kalbos gramatinį taisyklingumą bei rišliąją kalbą;
- 15.9. siekti normalaus kalbėjimo tempo (kalbėjimo tempo sutrikimų atvejais) per visas pratybas, apimančias kvėpavimo, balso, artikuliacijos raumenų lavinimo bei relaksacijos pratimus, logopedinę ritmiką, skaičiavimą, dainavimą, inscenizavimą bei kitą žaidybinę veiklą.

16. Logopedas turi gebėti:

- 16.1. šalinti arba sušvelninti kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus:
 - 16.1.1. kalbėjimo sutrikimus – įvairius fonetinius sutrikimus:
 - 16.1.1.1. fonetinę artikuliacinę dislaliją;
 - 16.1.1.2. rinolaliją;
 - 16.1.1.3. dizartiją;
 - 16.1.1.4. anartriją;

- 16.1.2. kalbėjimo tempo sutrikimus:
 - 16.1.2.1. greitakalbystę (tachilaliją, batarizmą, polterną, balbatavimą);
 - 16.1.2.2. lėtakalbystę (bradilaliją);
- 16.1.3. balso sutrikimus:
 - 16.1.3.1. afoniją (visišką balso nebuvimą);
 - 16.1.3.2. fonasteniją (balso silpnumą);
 - 16.1.3.3. disfoniją (dalinį balso sutrikimą);
 - 16.1.3.4. rezonavimo sutrikimus;
- 16.1.4. kalbos sutrikimus:
 - 16.1.4.1. kalbos neišsivystymą (motorinę alaliją, dizartrią, rinolaliją, antrinę kalbos neišsivystymą dėl intelekto, klausos ir regos sutrikimų) – visos kalbos sistemos neišlavėjimą, apimantį fonetiką, leksiką ir gramatinę kalbos sandarą. Kalbos neišsivystymo lygiai: nežymus, vidutinis, žymus;
 - 16.1.4.2. fonologinius sutrikimus: foneminę akustinę dislaliją, foneminę artikuliacinę dislaliją, rinolaliją, dizartrią;
 - 16.1.4.3. sutrikdytą kalbos raidą: mneminę, semantinę, motorinę, sensorinę, sensomotorinę afaziją, įgytą afaziją su epilepsija (Landau-Kleffnerio sindromas), disfaziją;
 - 16.1.4.4. sulėtėjusią kalbos raidą: nežymiai, vidutiniškai, žymiai, labai žymiai;
 - 16.1.4.5. rašymo sutrikimus: agraphiją, disgrafiją;
 - 16.1.4.6. skaitymo sutrikimus: aleksiją, disleksiją;
- 16.1.5. įvairius kitus komunikacijos sutrikimus:
 - 16.1.5.1. mikčiojimą;
 - 16.1.5.2. elektyvų mutizmą;
 - 16.1.5.3. rijimo sutrikimus;
 - 16.1.5.4. neverbalinės komunikacijos sutrikimus;
 - 16.1.5.5. kitus kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimus;
- 16.2. mokyti tarti gimtosios kalbos garsus pagal specialias metodikas ir įtvirtinti jų tarimą skiemenyse, žodžiuose bei rišioje kalboje;
- 16.3. mokyti alternatyvios (neverbalinės) komunikacijos;
- 16.4. atlikti kalbėjimo, kalbos, balso, rijimo ar komunikacijos tyrimą ir vertinimą pagal tyrimo metodikas, rezultatus bei išvadas žymėti medicininiuose dokumentuose;
- 16.5. identifikuoti kalbėjimo, kalbos ar komunikacijos sutrikimą pagal pedagoginę psichologinę ir logopedinę klasifikaciją ir pritaikyti TLK-10 kodą;
- 16.6. taikyti aiškinamąją terapiją;
- 16.7. parinkti efektyviausius korekcijos darbo būdus ir metodus pagal individualias paciento galimybes;
- 16.8. mokyti taisyklingo kalbinio kvėpavimo;
- 16.9. skatinti ir aktyvinti kalbos supratimą bei gebėjimą kalbėti;
- 16.10. šalinti vaikų ir suaugusiųjų skaitymo ir rašymo sutrikimus;
- 16.11. lavinti sensorinius pojūčius, atliekant bendrą lytėjimo, emocijų, regos, klausos, kalbos bei motorinių funkcijų skatinimą;
- 16.12. lavinti regimąją atmintį specifinių rašomosios kalbos ir kitų sutrikimų atvejais;
- 16.13. ugdyti kalbėjimo intonaciją, tempą bei ritmą;
- 16.14. atpalaiduoti kalbos funkciją nuo slopinimo, taikant kalbos sužadavimo ir aktyvinimo metodus;
- 16.15. ugdyti visus kalbos lygmenis ir pažinimo procesus;
- 16.16. dalyvauti teikiant bendras specialistų komandos konsultacijas, kurių metu aptariami vaikai bei suaugusieji, turintys kalbėjimo, kalbos, balso, rijimo ir komunikacijos sutrikimų;
- 16.17. teikti konsultacijas bei rengti vaikų ir suaugusiųjų artimųjų darbo namuose rekomendacijas.

VIII. ATSAKOMYBĖ

17. Logopedas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų vykdymą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už pareigų viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Medicinos normos MN 136:2005
„Logopedas. Teisės, pareigos,
kompetencija ir atsakomybė“
1 priedas

KABINETO ĮRANGA

1. Rašomasis stalas.
2. Sieniniai veidrodžiai 120x60.
3. Stalas.
4. Kėdės.
5. Spintos kalbos ugdymo priemonėms laikyti.
6. Plautuvė.

Medicinos normos MN 136:2005
„Logopedas. Teisės, pareigos,
kompetencija ir atsakomybė“
2 priedas

DARBO PRIEMONĖS

1. Privalomos priemonės logopedijos paslaugoms teikti:
 - 1.1. logopediniai zondai;
 - 1.2. vienkartinės mentelės;
 - 1.3. dezinfekavimo priemonės (vata, bintas, vienkartinės servetėlės, pirštinės, antveidžiai, dezinfekantai);
 - 1.4. vaizdinės ir metodinės priemonės:
 - 1.4.1. smulkiajai motorikai lavinti;
 - 1.4.2. mokyti tarti bei įtvirtinti garsą;
 - 1.4.3. klausos dėmesiui lavinti;
 - 1.4.4. girdimajam suvokimui;
 - 1.4.5. foneminei klausai lavinti;
 - 1.4.6. garsų analizės ir sintezės įgūdžiams sudaryti;
 - 1.4.7. kalbos gramatiniam taisyklingumui ugdyti;
 - 1.4.8. žodynui tikslinti ir plėsti;
 - 1.4.9. rišliajai kalbai ugdyti;
 - 1.4.10. pažintinei veiklai ugdyti;
 - 1.4.11. dėmesiui, atminčiai lavinti ir kt.
2. Neprivalomos priemonės, reikalingos logopedijos paslaugoms teikti:
 - 2.1. magnetofonas;
 - 2.2. diktofonas;
 - 2.3. kompiuteris ir specialios kompiuterinės kalbos mokymo programos, kompiuterio įranga „IntelliKey’s“;
 - 2.4. spausdintuvas;
 - 2.5. skeneris;
 - 2.6. filmavimo kamera;
 - 2.7. televizorius;
 - 2.8. vaizdo grotuvas;
 - 2.9. vibroskopas;
 - 2.10. spirometras;
 - 2.11. aparatai AIR-2, SPI nosinumui nustatyti ir kt.

Medicinos normos MN 136:2005
„Logopedas. Teisės, pareigos,
kompetencija ir atsakomybė“
3 priedas

LOGOPEDO PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

1. Logopedas teikia logopedijos paslaugas atvykusiems pacientams, kuriuos siunčia gydytojai ir odontologai.

2. Logopedas vertina vaiko ar suaugusiojo kalbėjimą, kalbą, balsą, komunikaciją ir pagal pedagoginę psichologinę ir logopedinę klasifikaciją identifikuoja sutrikimą bei skiria logopedijos paslaugas.

3. Logopedui, dirbančiam vienu etatu, rekomenduojama per darbo dieną suteikti 6–7 logopedijos paslaugas, kurių vienos (individualių ar grupinių pratybų) trukmė – vidutiniškai 1 akademinė valanda, t. y. 45 min.

4. Kasdien vidutiniškai 2 akademinės darbo valandos skiriamos:

4.1. kalbos tyrimo duomenims įvertinti;

4.2. kalbėjimo, kalbos, balso, rijimo ar komunikacijos sutrikimų šalinimo programoms sudaryti;

4.3. individualioms ir grupinėms pratyboms, metodinei medžiagai parengti;

4.4. darbo namuose su vaiku ar suaugusiuoju rekomendacijoms rengti;

4.5. metodinėms ir vaizdinėms priemonėms rengti ir atnaujinti;

4.6. prevencijai vykdyti ir kt.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL SAVIVALDYBĖS PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS
TARNYBOS LOGOPEDO PAVYZDINIO PAREIGYBĖS APRAŠYMO**

2004 m. rugpjūčio 20 d. Nr. ISAK-1304
Vilnius

Igyvendindamas Pedagoginės ir psichologinės pagalbos teikimo modelio įgyvendinimo 2003–2005 metais priemonių plano, patvirtinto švietimo ir mokslo ministro 2003 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. ISAK-1811 (Žin., 2004, Nr. [13-390](#)), 2.2.7 priemonę,

t v i r t i n u Savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos logopedo pavyzdinį pareigybės aprašymą.

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

ALGIRDAS MONKEVIČIUS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2004 m. rugpjūčio 20 d. įsakymu Nr. ISAK-1304

**SAVIVALDYBĖS PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS TARNYBOS LOGOPEDO
PAVYZDINIS PAREIGYBĖS APRAŠYMAS**

PATVIRTINTA

(Pedagoginės psichologinės tarnybos

vadovo)

įsakymu Nr. _____
(Data)

PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS TARNYBOS

(Miestas/rajonas)

LOGOPEDO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos logopedo (toliau – Tarnybos logopedas) pareigybės aprašymas reglamentuoja logopedo, dirbančio savivaldybės pedagoginėje psichologinėje tarnyboje (toliau – Tarnyba), profesinę veiklą.

2. Tarnybos logopedas – asmuo, vertinantis mokinių (vaikų) kalbos raidą, nustatantis kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus, konsultuojantis jų šalinimo, prevencijos bei šių sutrikimų turinčių mokinių (vaikų) ugdymo klausimais.

3. Tarnybos logopedas dirba vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, kitais įstatymais, Vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Švietimo ir mokslo ministerijos teisės aktais, Tarnybos nuostatais, Tarnybos darbo tvarkos taisyklėmis bei pareigybės aprašymu.

II. TIKSLAS

4. Tarnybos logopedo pareigybė reikalinga šios Tarnybos nuostatuose numatytai veiklai vykdyti.

III. SPECIALIEJI REIKALAVIMAI TARNYBOS LOGOPEDUI

5. Logopedo profesinė kvalifikacija.
6. Ne mažesnė kaip trejų metų logopedo darbo patirtis mokykloje.
7. Žinojimas ir gebėjimas taikyti Lietuvos Respublikos Konstituciją, Lietuvos Respublikos įstatymus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, kitus teisės aktus, reglamentuojančius specialųjį ugdymą, Lietuvos specialiojo ugdymo sistemos išmanymas.
8. Išmanymas kalbos vertinimo metodikos, gebėjimas ją taikant atlikti mokinių (vaikų) kalbos vertinimą bei nustatyti kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus.
9. Kvalifikacijos tobulinimas pedagoginės psichologinės tarnybos veiklos organizavimo, asmenų kalbos raidos vertinimo, jų specialiųjų poreikių nustatymo bei priskyrimo specialiųjų ugdymosi poreikių grupei klausimais.

IV. TARNYBOS LOGOPEDO FUNKCIJOS IR ATSAKOMYBĖ

10. Įvertina mokinių (vaikų) kalbos raidos ypatumus bei kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus Tarnyboje, mokykloje ar, esant žymiai ribotam mokinio (vaiko) mobilumui dėl ligos ar patologinės būklės – mokinio (vaiko) namuose, prireikus skiria specialųjį ugdymą.
11. Siūlo ugdymo formą, būdus ir metodus, prireikus rekomenduoja teikti specialiąją pedagoginę (logopedo) bei specialiąją pagalbą mokiniams (vaikams), kuriems nustatyti kalbos ir kiti komunikacijos sutrikimai, rekomenduoja vaikui mokyklą.
12. Konsultuoja kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų turinčius mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus, pagalbos mokiniui specialistus specialiosios pedagoginės (logopedo) pagalbos teikimo, ugdymo organizavimo, kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų prevencijos bei jų šalinimo klausimais.
13. Teikia metodinę pagalbą mokytojams, pagalbos mokiniui specialistams ir tėvams (globėjams, rūpintojams) kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų turinčių mokinių (vaikų) ugdymo bei jo organizavimo klausimais, skleidžia ir diegia logopedijos naujoves.
14. Formuoja mokyklos bendruomenės ir visuomenės teigiamą požiūrį į kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų turinčius mokinius ir jų ugdymą kartu su bendraamžiais.
15. Analizuoja mokyklos dokumentus, susijusius su kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų turinčių mokinių ugdymu.
16. Teikia informaciją apie kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų turinčių mokinių (vaikų) kalbos raidos vertinimo išvadas ir rezultatus, specialiuosius ugdymosi poreikius ir jų tenkinimą suinteresuotoms institucijoms ar asmenims, susijusiems su mokinių (vaikų) ugdymu, gavęs tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą.
17. Rengia ir įgyvendina projektus bei programas ir/ar juose dalyvauja.
18. Rengia metodines rekomendacijas apie darbą su kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų turinčiais mokiniais bei šių sutrikimų šalinimą.
19. Dalyvauja rengiant kalbos raidos vertinimo metodikas.
20. Tvarko ir pildo savo darbo dokumentus.
21. Vykdo kitus tarnybos vadovo pavedimus, susijusius su tarnybos logopedo funkcijomis.
22. Tarnybos logopedas atsako už korektišką vertinimo metodiką ir gautų duomenų panaudojimą, turimos informacijos konfidencialumą.

Susipažinau

(Pareigos)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Data)

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL SAVIVALDYBĖS PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS TARNYBOS SPECIALIOJO
PEDAGOGO PAVYZDINIO PAREIGYBĖS APRAŠYMO**

2004 m. rugpjūčio 20 d. Nr. ISAK-1305
Vilnius

Igyvendindamas Pedagoginės ir psichologinės pagalbos teikimo modelio įgyvendinimo 2003–2005 metais priemonių plano, patvirtinto švietimo ir mokslo ministro 2003 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. ISAK-1811 (Žin., 2004, Nr. [13-390](#)), 2.2.7 priemonę,

t v i r t i n u Savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos specialiojo pedagogo pavyzdinį pareigybės aprašymą.

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

ALGIRDAS MONKEVIČIUS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2004 m. rugpjūčio 20 d. įsakymu Nr. ISAK-1305

**SAVIVALDYBĖS PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS TARNYBOS SPECIALIOJO PEDAGOGO
PAVYZDINIS PAREIGYBĖS APRAŠYMAS**

PATVIRTINTA

(Pedagoginės psichologinės tarnybos

vadovo)

_____ įsakymu Nr. _____
(Data)

_____ **PEDAGOGINĖS PSICHOLOGINĖS TARNYBOS**
(Miestas/rajonas)

SPECIALIOJO PEDAGOGO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Savivaldybės pedagoginės psichologinės tarnybos specialiojo pedagogo (toliau – Tarnybos specialusis pedagogas) pavyzdinis pareigybės aprašymas reglamentuoja specialiojo pedagogo, dirbančio savivaldybės pedagoginėje psichologinėje tarnyboje (toliau – Tarnyba), profesinę veiklą.

2. Tarnybos specialusis pedagogas – asmuo, atliekantis pedagoginį mokinio (vaiko) vertinimą, nustatantis jo žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programoms.

3. Tarnybos specialusis pedagogas dirba vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, kitais įstatymais, Vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Švietimo ir mokslo ministerijos teisės aktais, Tarnybos nuostatais, Tarnybos darbo tvarkos taisyklėmis bei pareigybės aprašymu.

II. TIKSLAS

4. Tarnybos specialiojo pedagogo pareigybė reikalinga šios Tarnybos nuostatuose numatyti veiklai vykdyti.

III. SPECIALIEJI REIKALAVIMAI TARNYBOS SPECIALIAJAM PEDAGOGUI

5. Specialiojo pedagogo profesinė kvalifikacija.
6. Ne mažesnė kaip trejų metų specialiojo pedagogo darbo patirtis mokykloje (pageidautina su integruotai ugdomais specialiujų poreikių mokiniais).
7. Žinojimas ir gebėjimas taikyti Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų, kitų teisės aktų, reglamentuojančių specialųjį ugdymą, Lietuvos specialiojo ugdymo sistemos išmanymas.
8. Išmanymas pedagoginio vertinimo metodikų, gebėjimas jas taikant atlikti mokinių (vaikų) pedagoginį vertinimą.
9. Kvalifikacijos tobulinimas pedagoginės psichologinės tarnybos veiklos organizavimo, mokinių (vaikų) pedagoginio vertinimo, jų specialiųjų poreikių nustatymo bei priskyrimo specialiųjų ugdymosi poreikių grupei klausimais.

IV. TARNYBOS SPECIALIOJO PEDAGOGO FUNKCIJOS IR ATSAKOMYBĖ

10. Atlieka mokinių (vaikų) pedagoginį vertinimą, įvertina jų specialiuosius ugdymosi poreikius Tarnyboje, mokykloje ar, esant žymiai ribotam mokinio (vaiko) mobilumui dėl ligos ar patologinės būklės – mokinio (vaiko) namuose, prireikus skiria specialųjį ugdymą.
11. Siūlo ugdymo formą, būdus ir metodus, prireikus rekomenduoja teikti specialiąją pedagoginę bei specialiąją pagalbą mokiniams (vaikams), kuriems nustatyti specialieji ugdymosi poreikiai, rekomenduoja vaikui mokyklą.
12. Konsultuoja specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus, pagalbos mokiniui specialistus specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo, ugdymo organizavimo klausimais.
13. Teikia metodinę pagalbą mokytojams, pagalbos mokiniui specialistams ir tėvams (globėjams, rūpintojams) mokinio (vaiko) pažinimo, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių (vaikų) ugdymo bei jo organizavimo, įvairių specialiųjų pedagoginių problemų sprendimo klausimais, skleidžia ir diegia specialiojo ugdymo naujoves.
14. Formuoja mokyklos bendruomenės ir visuomenės teigiamą požiūrį į specialiųjų poreikių turinčius mokinius (vaikus) ir jų ugdymą kartu su bendraamžiais.
15. Analizuoja mokyklos dokumentus, susijusius su specialiųjų poreikių turinčių mokinių ugdymu.
16. Teikia informaciją apie mokinių (vaikų) specialiuosius ugdymosi poreikius ir jų tenkinimą suinteresuotoms institucijoms ar asmenims, susijusiems su mokinio (vaiko) ugdymu, gavęs tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą.
17. Rengia ir įgyvendina projektus bei programas ir/ar juose dalyvauja.
18. Rengia metodines rekomendacijas apie specialiųjų poreikių turinčių vaikų ugdymą, darbą su specialiųjų poreikių turinčiais mokiniais bei šių poreikių tenkinimą.
19. Dalyvauja išbandant naujas pedagoginio vertinimo metodikas, įvertinant jų tinkamumą naudoti.
20. Tvarko ir pildo savo darbo dokumentus.
21. Vykdo kitus Tarnybos vadovo pavedimus, susijusius su Tarnybos specialiojo pedagogo funkcijomis.
22. Tarnybos specialusis pedagogas atsako už vykdomų pedagoginių tyrimų kokybę, korektišką vertinimo metodiką ir gautų duomenų panaudojimą, turimos informacijos konfidencialumą.

Susipažinau

(Pareigos)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Data)

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO
ĮSAKYMAS

**DĖL LOGOPEDŲ, DIRBANČIŲ MOKYKLOSE, BENDRŲJŲ PAREIGINIŲ NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO**

2006 m. kovo 31 d. Nr. ISAK-614
Vilnius

Igyvendindamas Pedagoginės ir psichologinės pagalbos teikimo modelio įgyvendinimo 2003–2005 metais priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. ISAK-1811 (Žin., 2004, Nr. [13-390](#)), 2.2.7 priemonę:

1. T v i r t i n u Logopedų, dirbančių mokyklose, bendruosius pareiginius nuostatus (pridedama).
2. R e k o m e n d u o j u, rengiant logopedų, dirbančių mokyklose, pareiginius nuostatus (pareigybių aprašymus), mokyklų vadovams vadovautis šiais Logopedų, dirbančių mokyklose, bendraisiais pareiginiais nuostatais.

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

REMIGIJUS MOTUZAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo ministro
2006 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. ISAK-614

LOGOPEDŲ, DIRBANČIŲ MOKYKLOSE, BENDRIEJI PAREIGINIAI NUOSTATAI

1. Logopedų, dirbančių mokyklose (toliau – logopedas), bendrieji pareiginiai nuostatai reglamentuoja logopedų, dirbančių mokyklose, vykdančiose ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio, adaptuotą pradinio, pagrindinio, vidurinio, pradinio ir pagrindinio specialiojo ugdymo bei profesinio mokymo programas, veiklą.

2. Logopedai teikia specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniams, turintiems kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų, taip pat kochlearinių implantų naudotojams (toliau – mokiniai, turintys kalbos sutrikimų).

3. Logopedai dirba vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos teisės aktais, kitais specialųjį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais, mokyklų nuostatais, mokyklų darbo tvarkos taisyklėmis ir pareiginiais nuostatais (pareigybių aprašymais).

4. Kvalifikaciniai reikalavimai logopedams:

- 4.1. aukštasis universitetinis išsilavinimas ir logopedo profesinė kvalifikacija;
- 4.2. gebėjimas įvertinti kalbos raidos ypatumus, kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus, mokinių specialiuosius poreikius;
- 4.3. mokinių, turinčių kalbos sutrikimų, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo metodų išmanymas, gebėjimas juos taikyti šalinant šių mokinių kalbos sutrikimus;
- 4.4. gebėjimas bendrauti ir bendradarbiauti su mokiniams, turinčiais kalbos sutrikimų, ir bendradarbiauti su mokytojais, kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagoginių psichologinių tarnybų, sveikatos priežiūros, švietimo ir kitų įstaigų darbuotojais;
- 4.5. išmanymas Bendrųjų, priešmokyklinio ugdymo, specialiųjų programų ir išsilavinimo standartų, Bendrųjų ugdymo planų.

5. Logopedų funkcijos:

5.1. įvertina mokinių kalbos raidos ypatumus, nustato kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus, specialiuosius ugdymosi poreikius mokykloje ar, esant žymiai ribotam mokinio mobilumui dėl ligos ar patologinės būklės, mokinio namuose;

5.2. siūlo skirti specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniams, turintiems kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų: sąrašą mokinių, kuriems numato teikti specialiąją pedagoginę (logopedo) pagalbą, suderina su

mokyklą aptarnaujančia pedagogine psichologine tarnyba ir teikia tvirtinti mokyklos vadovui, o jam šį sąrašą patvirtinus, pateikia mokyklos specialiojo ugdymo komisijai;

5.3. bendradarbiaudami su mokytojais, specialiųjų poreikių mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, mokyklą aptarnaujančios pedagoginės psichologinės tarnybos specialistais, numato specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tikslus ir uždavinius, jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius specialiuosius mokinių poreikius bei galimybes, ir juos taiko;

5.4. sudaro individualiąsias, pogrupines ir grupines specialiųjų poreikių mokinio/mokinių kalbos ugdymo programas, jas taiko, rengia savo veiklos ataskaitą;

5.5. šalina specialiųjų poreikių mokinių kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus;

5.6. padeda mokytojams pritaikyti mokiniams, kuriems paskirta specialioji pedagoginė pagalba, mokomąją medžiagą ir mokymo priemones;

5.7. padeda mokytojams rengti mokinių, kuriems paskirta specialioji pedagoginė pagalba, ugdymo programas;

5.8. konsultuoja mokytojus, specialiųjų poreikių mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) ir kitus asmenis, tiesiogiai dalyvaujančius ugdymo procese specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikimo klausimais;

5.9. rengia ir naudoja specialiosios pedagoginės (logopedinės) pagalbos teikimo procese specialiąsias mokymo priemones, skirtas specialiųjų poreikių mokinių kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų lavinimui;

5.10. tvarko ir pildo savo darbo dokumentus;

5.11. dalyvauja mokyklos specialiojo ugdymo komisijos veikloje;

5.12. taiko savo darbe logopedijos naujoves;

5.13. šviečia mokyklos bendruomenę aktualiais kalbos raidos, kalbos neišlavėjimo ar sutrikimų prevencijos ir jų šalinimo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo klausimais, formuoja mokyklos bendruomenės ir visuomenės teigiamą požiūrį į specialiųjų poreikių mokinius;

6. Logopedai atsako už kokybišką savo funkcijų vykdymą, korektišką gautų duomenų panaudojimą, turimos informacijos konfidencialumą ir specialiųjų poreikių mokinių saugumą, sveikatą ir gyvybę savo darbo metu.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO
ĮSAKYMAS**DĖL MOKYKLOS SPECIALIOJO PEDAGOGO BENDRŲJŲ PAREIGINIŲ NUOSTATŲ**2005 m. gruodžio 29 d. Nr. ISAK-2676
Vilnius

Igyvendindamas Pedagoginės ir psichologinės pagalbos teikimo modelio įgyvendinimo 2003–2005 metais priemonių plano, patvirtinto švietimo ir mokslo ministro 2003 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. ISAK-1811 (Žin., 2004, Nr. [13-390](#)), 2.2.7 priemonę:

1. T v i r t i n u Mokyklos specialiojo pedagogo bendruosius pareiginius nuostatus.
2. R e k o m e n d u o j u, rengiant mokyklų specialiųjų pedagogų pareigybių aprašymus, mokyklų vadovams vadovautis šiais Mokyklos specialiojo pedagogo bendraisiais pareiginiais nuostatais.

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

REMIGIJUS MOTUZAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo
ministro 2005 m. gruodžio 29 d.
įsakymu Nr. ISAK-2676**MOKYKLOS SPECIALIOJO PEDAGOGO BENDRIEJI PAREIGINIAI NUOSTATAI**

1. Mokyklos specialiojo pedagogo (toliau – specialusis pedagogas) bendrieji pareiginiai nuostatai reglamentuoja specialiojo pedagogo, dirbančio mokykloje, vykdančioje ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio, adaptuotą pradinio, pagrindinio, vidurinio, pradinio ir pagrindinio specialiojo ugdymo bei profesinio mokymo programas, veiklą.

2. Specialusis pedagogas teikia specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniams, turintiems intelekto sutrikimų, specifinių pažinimo sutrikimų (neišlavėjimų), emocijų, elgesio ir socialinės raidos sutrikimų, judesio ir padėties sutrikimų, lėtinių somatinių ir neurologinių sutrikimų, kompleksinių sutrikimų ir ribotą intelektą, taip pat kochlearinių implantų naudotojams (toliau – specialiųjų poreikių mokiniai).

3. Specialusis pedagogas dirba vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos teisės aktais, kitais specialųjį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais, mokyklos nuostatais, mokyklos darbo tvarkos taisyklėmis bei pareiginiais nuostatais (pareigybės aprašymu).

4. Kvalifikaciniai reikalavimai specialiajam pedagogui:

4.1. aukštasis išsilavinimas ir specialiojo pedagogo (oligofrenopedagogo) profesinė kvalifikacija;

4.2. išmanymas individualių programų rengimo principų, ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo, bendrųjų, specialiųjų programų ir išsilavinimo standartų, bendrųjų ugdymo planų;

4.3. išmanymas pedagoginio vertinimo metodikų, gebėjimas atlikti pedagoginį mokinių vertinimą, nustatyti jų žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programoms bei specialiuosius ugdymosi poreikius, įvertinti pažangą;

4.4. išmanymas specialiųjų poreikių mokinių ugdymo metodų, gebėjimas juos taikyti padedant specialiųjų poreikių mokiniams įsisavinti mokomąją medžiagą ir lavinant jų sutrikusias funkcijas;

4.5. gebėjimas bendrauti su specialiųjų poreikių mokiniiais ir bendradarbiauti su mokytojais, kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, specialiųjų poreikių mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagoginių psichologinių tarnybų, sveikatos priežiūros, švietimo ir kitų įstaigų darbuotojais.

5. Specialiojo pedagogo funkcijos:

5.1. atlieka pedagoginį mokinių vertinimą, nustato mokinių žinių, mokėjimų, įgūdžių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programoms bei įvertina pažangą mokykloje ar, esant žymiai ribotam mokinio mobilumui dėl ligos ar patologinės būklės, – mokinio namuose;

5.2. bendradarbiaudamas su mokytojais, specialiųjų poreikių mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, mokyklą aptarnaujančios pedagoginės psichologinės

tarnybos specialistais, numato ugdymo tikslus ir uždavinius bei jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius specialiųjų poreikių mokinių poreikius bei galimybes, ir juos taiko;

5.3. rengia sutrikusių funkcijų lavinimo individualiąsias, pogrupines ir grupines programas (tik dirbantis mokykloje, vykdančioje ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programas), veiklos ataskaitą;

5.4. padeda specialiųjų poreikių mokiniams įsisavinti ugdymo turinį (specialiojo pedagogo kabinete ar grupėje/klasėje) ir lavina jų sutrikusias funkcijas, atsižvelgdamas į kiekvieno specialiųjų poreikių mokinio gebėjimus, ugdymosi galimybes, mokymosi ypatumus;

5.5. pataria mokytojams, kaip pritaikyti specialiųjų poreikių mokiniams mokomąją medžiagą ir mokymo priemones, rengti ugdymo programas (dirbantis mokykloje, vykdančioje ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programas), modifikuoti ir adaptuoti bendrąsias programas;

5.6. teikia metodinę pagalbą mokytojams, specialiųjų poreikių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ir kitiems asmenims, tiesiogiai dalyvaujantiems ugdymo procese, ir juos konsultuoja specialiųjų poreikių mokinių ugdymo klausimais;

5.7. naudoja ugdymo procese mokymo priemones atsižvelgdamas į specialiųjų poreikių mokinių amžių, specialiuosius ugdymosi poreikius, individualius gebėjimus ir ugdymo turinį;

5.8. tvarko ir pildo savo darbo dokumentus;

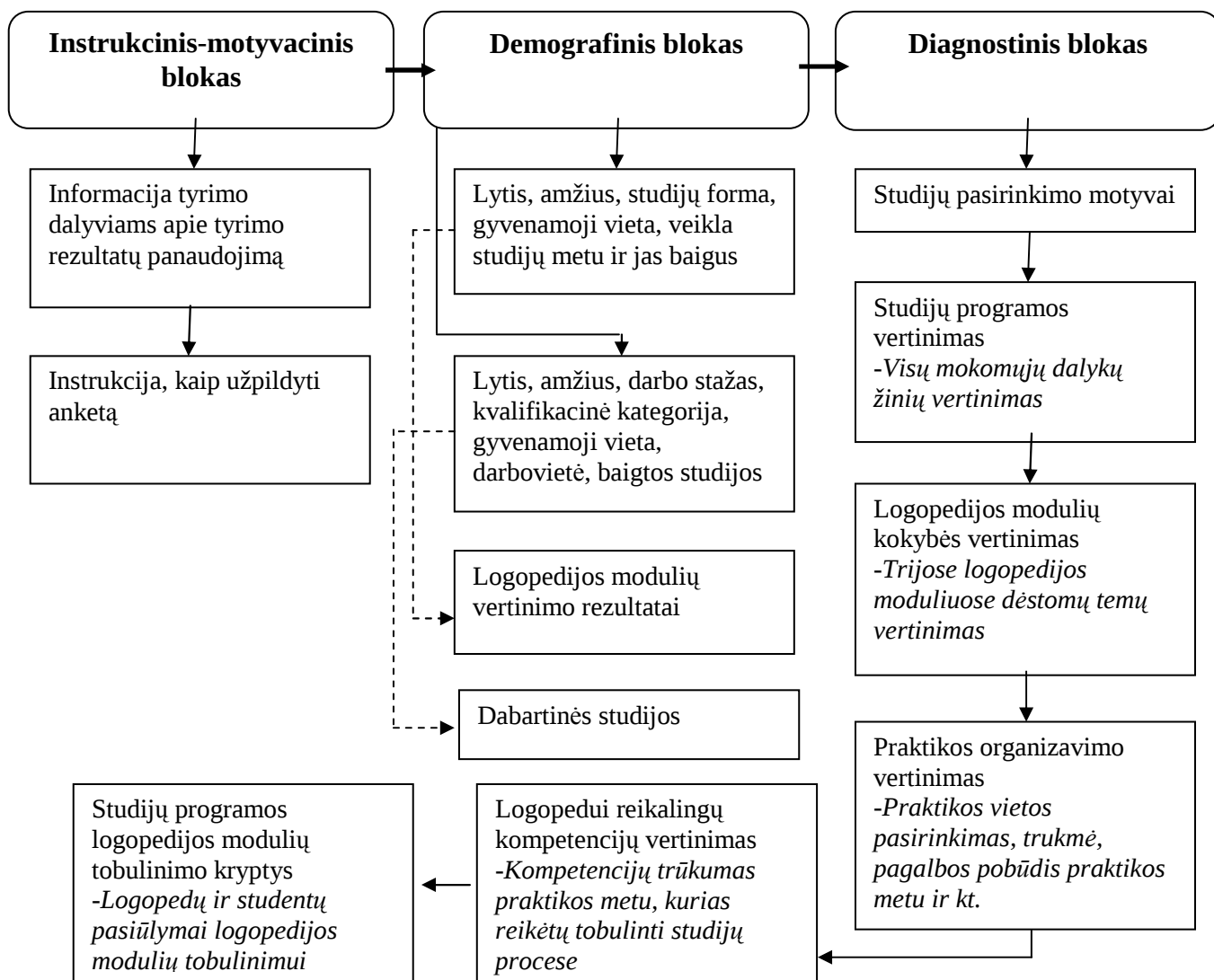
5.9. dalyvauja mokyklos specialiojo ugdymo komisijos veikloje;

5.10. taiko savo darbe specialiosios pedagogikos naujoves;

5.11. šviečia mokyklos bendruomenę specialiųjų poreikių mokinių ugdymo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo klausimais, formuoja mokyklos bendruomenės ir visuomenės teigiamą požiūrį į specialiųjų poreikių mokinius;

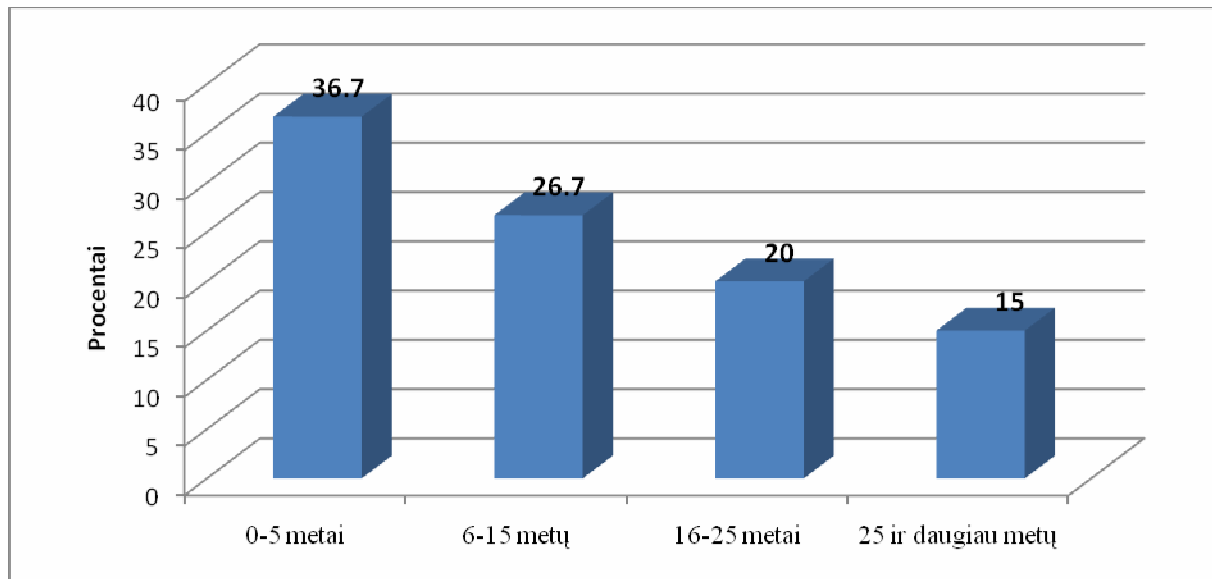
5.12. vykdo kitus mokyklos direktoriaus pavedimus, susijusius su specialiojo pedagogo pareigomis, ir atlieka kitus netiesioginius su mokiniais darbus, kuriuos įsakymu nustato mokyklos direktorius, suderinęs su mokytojų taryba ir specialiuoju pedagogu.

6. Specialusis pedagogas atsako už kokybišką savo funkcijų vykdymą, korektišką gautų duomenų panaudojimą, turimos informacijos konfidencialumą ir specialiųjų poreikių mokinių saugumą, sveikatą ir gyvybę savo darbo metu.

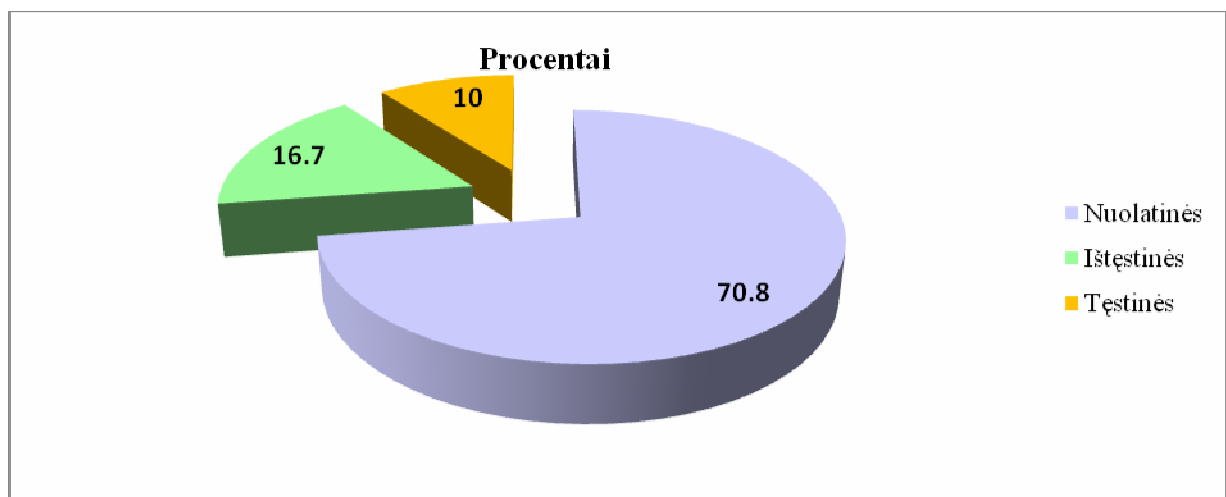

1 pav. Logopedijos modulių kokybės vertinimo instrumento specifika

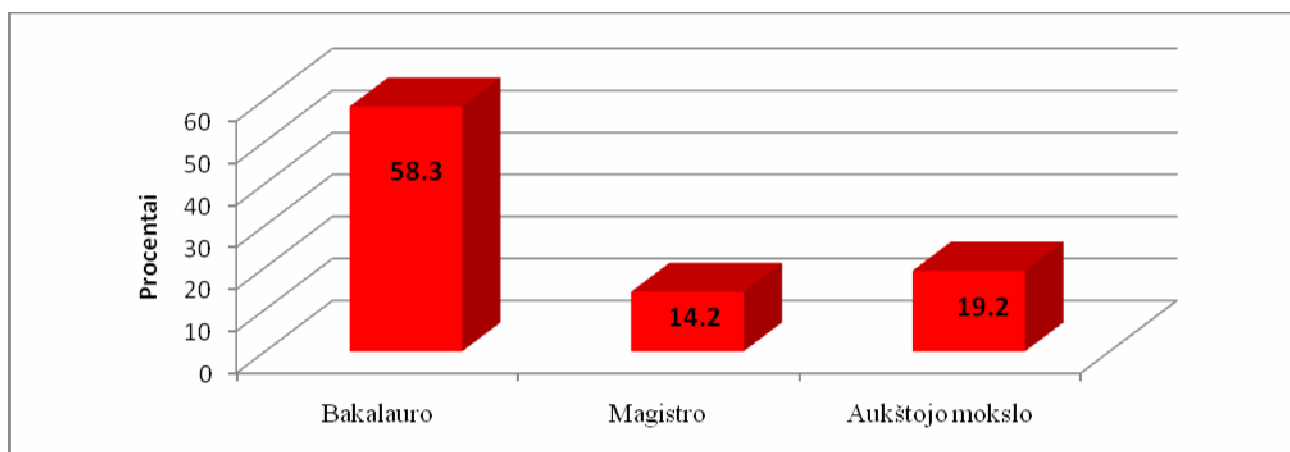
EMPIRINĖS DALIES PAPILDOMA MEDŽIAGA

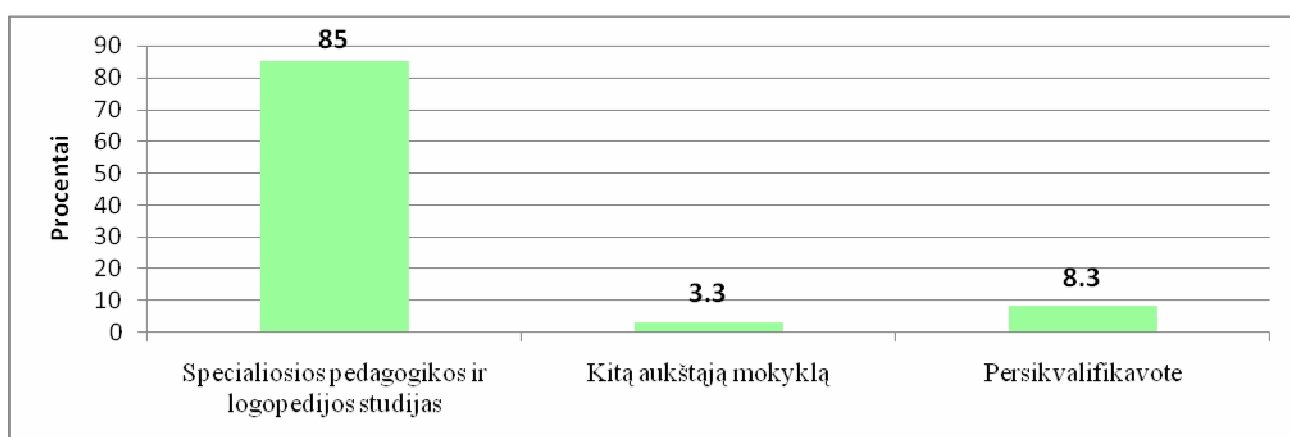
1 pav. Logopedų pasiskirstymas pagal darbo stažą, (%)

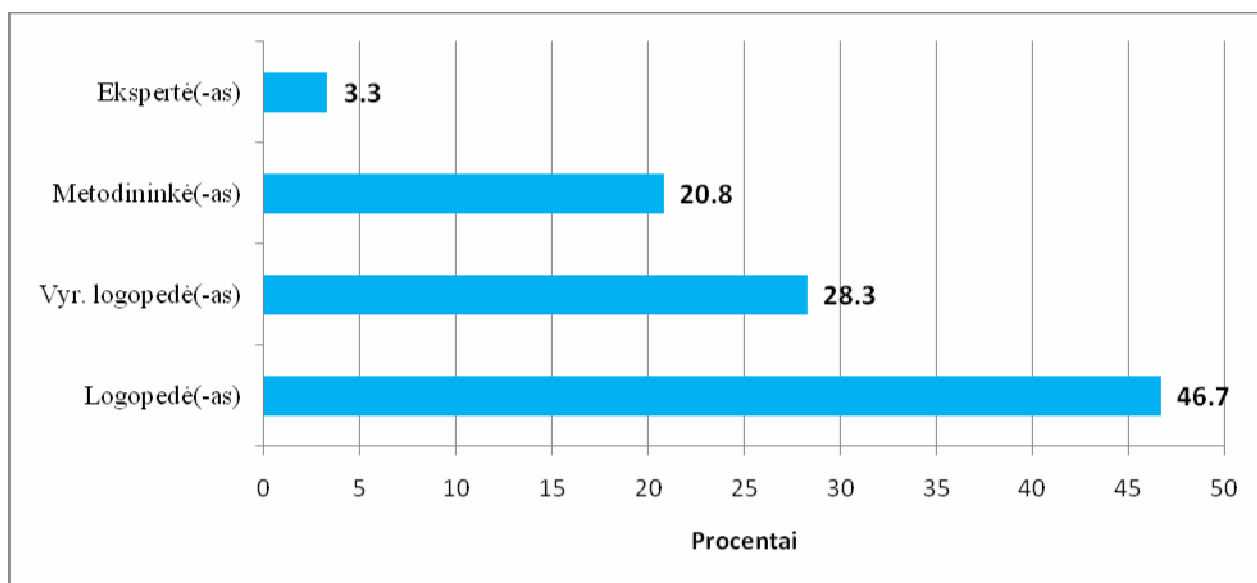
2 pav. Logopedų pasiskirstymas pagal baigtą studijų formą, (%)

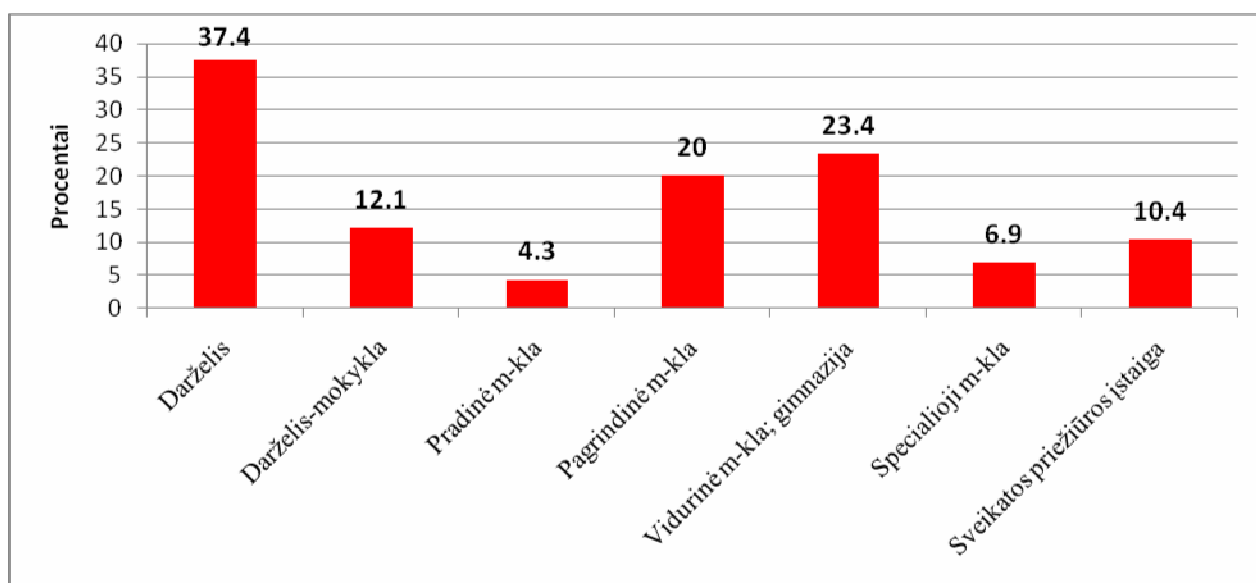
4 pav. Logopedų pasiskirstymas pagal baigtą studijų pakopą, (%)

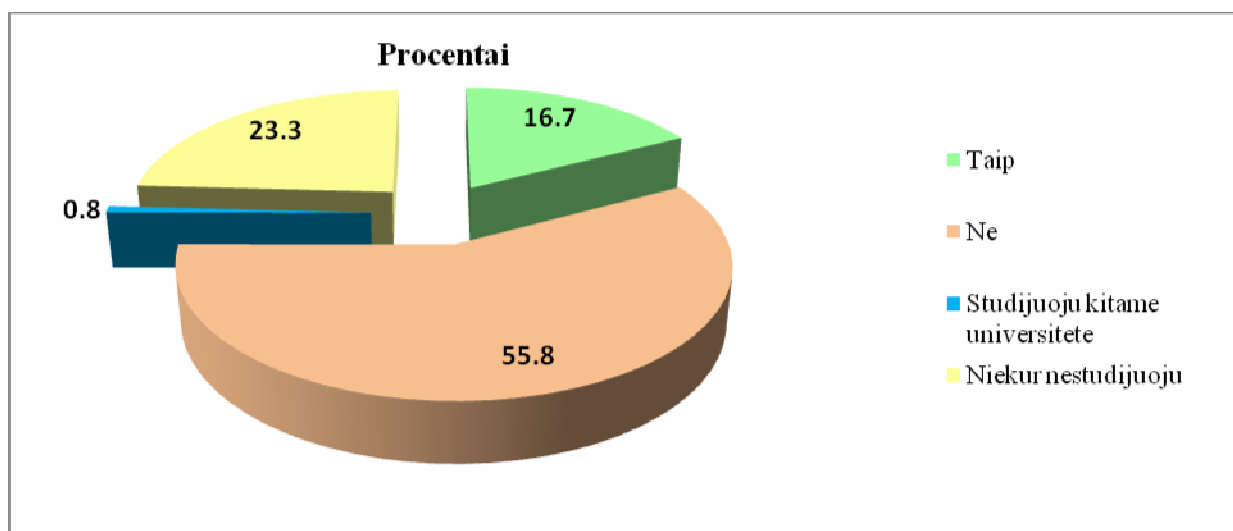
5 pav. Logopedų pasiskirstymas pagal baigtas studijas, (%)

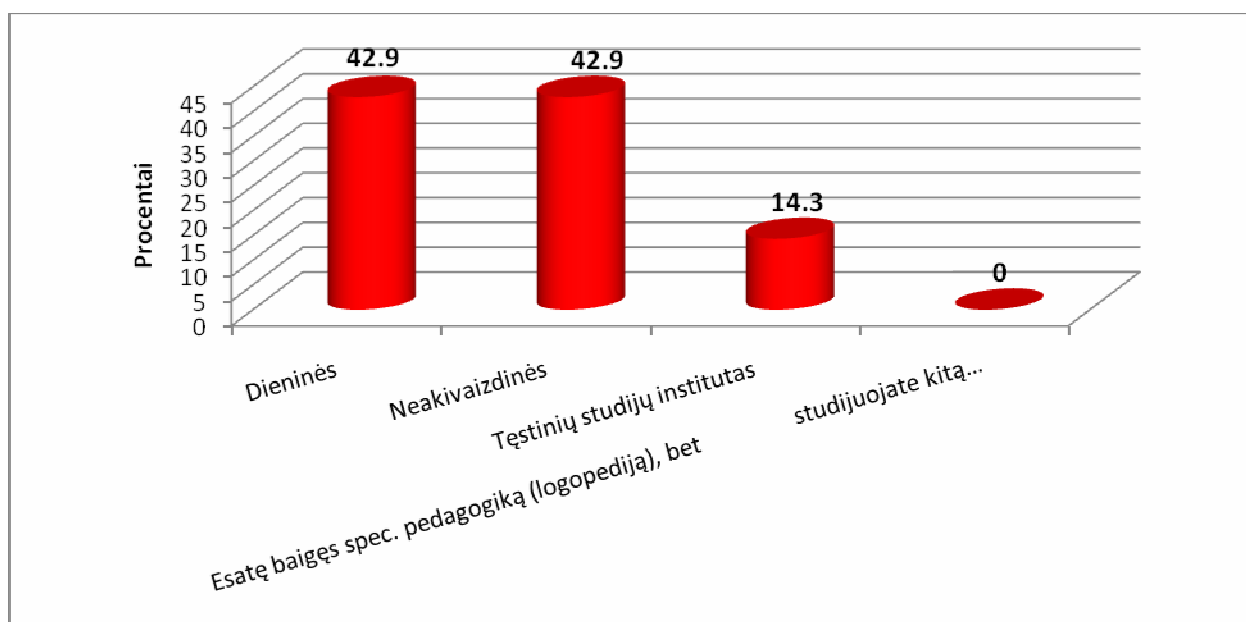
6 pav. Logopedų pasiskirstymas pagal kvalifikacinę kategoriją, (%)

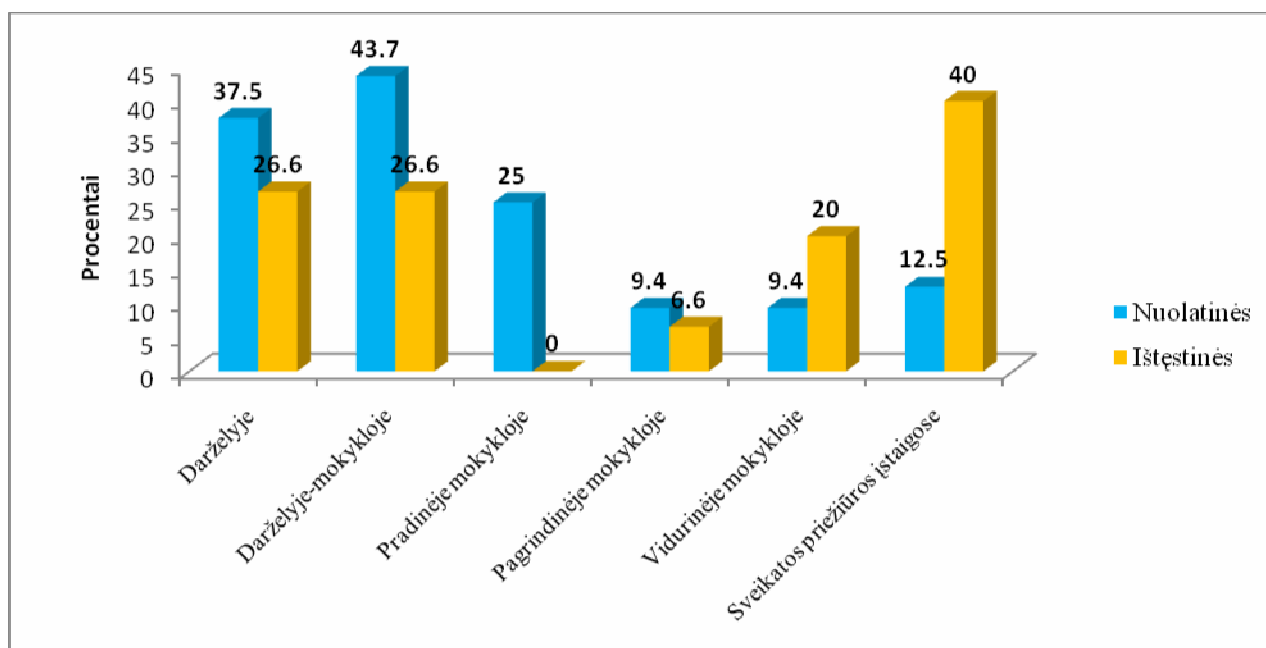
7 pav. Logopedų pasiskirstymas pagal darbovietę, (%)

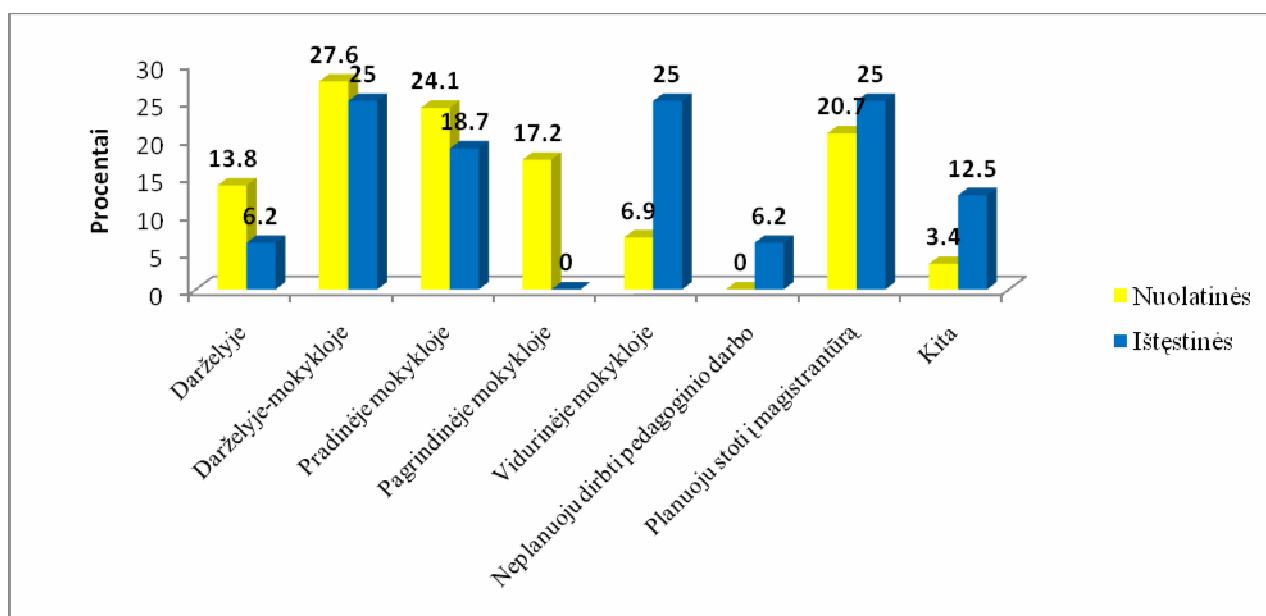
8 pav. Besimokantys logopedai, (%)

9 pav. Besimokančių logopedų pasiskirstymas pagal studijų formą, (%)

10 pav. Numatoma logopedo darbo vieta pagal studentus (%)

11 pav. Numatoma studentų darbo vieta, dirbant specialiuoju pedagogu, (%)

Logopedų sprendimą studijuoti specialiąją pedagogiką ir logopediją lėmusios priežastys, (%)

Pasirinkimą lėmė	Vidurkis (M)	Taip		Ne		Iš dalies	
		N*	%	N	%	N	%
Mokytojų patarimai	1,15	3	4,2	64	88,9	5	6,9
Šeimos narių patarimai	1,91	26	32,1	33	40,7	22	27,2
Pažįstamų spec. pedagogų ir logopedų patarimai	1,73	19	24,4	40	51,3	19	24,4
Galimybė studijuoti šalia namų	1,59	13	17,3	44	58,7	18	24,0
„Atvirų durų“ dienų renginiai ir pan.	1,29	5	6,8	57	78,1	11	15,1
Žinios apie kalbos sutrikimų turinčius vaikus ir noras jiems padėti	2,22	40	44,4	20	22,2	30	33,3
Atsitiktinumas	1,55	12	16,4	45	61,6	16	21,9
Nepavyko įstoti, kur norėjau	1,27	6	8,5	58	81,7	7	9,9
Specialistų trūkumas gyvenamojoje teritorijoje	1,47	12	16,4	51	69,9	10	13,7
Netekau darbo pagal pagrindinę specialybę	1,21	6	8,5	62	87,3	3	4,2

Studijuojamų dalykų reikalingumo logopedo darbe vertinimas pagal studentus

Eilės nr.	Dalyko pavadinimas	Vidurkis (M)
1.	Logopedija	5.00
2.	Specifinės mokymosi negalės	4.86
3.	Bendroji ir specialioji pedagogika	4.80
4-5.	Protinės raidos sutrikimai	4.76
4-5.	Lietuvių kalbos didaktika	4.76
6.	Informacijos valdymas	4.73
7-8.	Specialybės kalbos kultūra	4.67
7-8.	Sensorikos sutrikimai	4.67
9-10.	Psichologija	4.63
9-10.	Vaikų psichopedagoginis vertinimas	4.63
11.	Informacinės technologijos specialiajame ugdyme	4.62
12.	Emocijų ir elgesio sutrikimai	4.61
13.	Fonetika	4.57
14.	Vaikų neurologija ir psichopatologija	4.55
15.	Ankstyvasis specialiųjų poreikių tenkinimas	4.46
16.	Matematikos didaktika	4.45
17.	Judesio ir padėties sutrikimai	4.41
18.	Pasaulio pažinimo didaktika	4.30
19-20.	Istorijos didaktika	4.26
19-20.	Geografijos didaktika	4.26
21.	Gamtos didaktika	4.24
22.	Komandinis darbas	4.20
23.	Dailės didaktika	4.18
24.	Bendradarbiavimas su šeima	4.12
25-27.	Ugdymo sistemos	4.08
25-27.	Vaikų ugdymo higiena	4.08
25-27.	Technologijų didaktika	4.08
28-29.	Autizmo sindromas	4.06
28-29.	Specialybės užsienio kalba	4.06
30.	Žmogaus anatomija ir patologija	4.02
31-32.	Meninė raiška	3.88
31-32.	Žaidimo teorija	3.88
33.	Vaikų ligų prevencija	3.86
34.	Vertybių sistema visuomenėje	3.84
35.	Pirmoji pagalba	3.82
36.	Socialinių tyrimų metodologija	3.75
37.	Vaikų prievartos ir smurto prevencija	3.69
38.	M.Montessori ugdymo sistemos pagrindai	3.55
39.	Krizinės situacijos edukacinėje aplinkoje	3.48
40.	Specialiojo ugdymo vadyba	3.40
41.	Neįgaliųjų darbinės veiklos teisės	3.18
42.	Filosofijos pagrindai	2.80

Studijuojamų dalykų reikalingumo logopedo darbe vertinimas pagal logopedus

Eilės nr.	Dalyko pavadinimas	Vidurkis (M)
1.	Logopedija	5.00
2.	Emocijų ir elgesio sutrikimai	4.86
3.	Psichologija	4.85
4.	Fonetika	4.80
5.	Bendroji ir specialioji pedagogika	4.78
6.	Vaikų psichopedagoginis vertinimas	4.73
7-8.	Specialybės kalbos kultūra	4.72
7-8.	Specifinės mokymosi negalės	4.72
9.	Vaikų neurologija ir psichopatologija	4.71
10-11.	Protinės raidos sutrikimai	4.70
10-11.	Lietuvių kalbos didaktika	4.70
12.	Ankstyvasis specialiųjų poreikių tenkinimas	4.68
13.	Bendradarbiavimas su šeima	4.62
14.	Žmogaus anatomija ir patologija	4.54
15.	Informacinės technologijos specialiajame ugdyme	4.52
16.	Komandinis darbas	4.47
17.	Autizmo sindromas	4.44
18.	Žaidimo teorija	4.35
19.	Informacijos valdymas	4.32
20.	Sensorikos sutrikimai	4.24
21.	Judesio ir padėties sutrikimai	4.23
22.	Vaikų ugdymo higiena	4.22
23.	Meninė raiška	4.13
24.	Ugdymo sistemos	4.03
25.	Specialybės užsienio kalba	3.94
26.	Matematikos didaktika	3.76
27.	Vertybių sistema visuomenėje	3.74
28.	Krizinės situacijos edukacinėje aplinkoje	3.71
29.	Dailės didaktika	3.65
30.	M.Montessori ugdymo sistemos pagrindai	3.64
31.	Socialinių tyrimų metodologija	3.63
32.	Pirmoji pagalba	3.56
33.	Vaikų prievartos ir smurto prevencija	3.54
34.	Pasaulio pažinimo didaktika	3.53
35.	Technologijų didaktika	3.50
36.	Vaikų ligų prevencija	3.46
37.	Gamtos didaktika	3.40
38.	Specialiojo ugdymo vadyba	3.34
39.	Istorijos didaktika	3.22
40.	Geografijos didaktika	3.21
41.	Neįgaliųjų darbinės veiklos teisės	2.97
42.	Filosofijos pagrindai	2.95

Bendrųjų pagrindų dalykų (I bloko) vertinimas, (%)

Bendrųjų pagrindų dalykai	Vid. (M)	Būtinės	Kartais reikalingos	Beveik neprireikia	Niekada neprireikia	Neteko studijuoti
Filosofijos pagrindai	2,95	5,8	22,1	33,7	38,5	-
Informacijos valdymas	4,32	60,7	26,8	3,6	1,8	7,1
Specialybės kalbos kultūra	4,72	77,6	18,1	3,4	0,9	-
Specialybės užsienio kalba	3,94	32,1	40,6	18,9	6,6	1,9
Vaikų ugdymo higiena	4,22	44,2	38,1	13,3	4,4	-
Žmogaus anatomija ir fiziologija	4,54	62,4	29,9	6,8	0,9	-
Vertybių sistema visuomenėje	3,74	32,1	34,8	16,1	8,9	8,0

Studijų srities bendrųjų pagrindų dalykų (II bloko) vertinimas, (%)

Studijų srities bendrųjų pagrindų dalykai	Vid. (M)	Būtinės	Kartais reikalingos	Beveik neprireikia	Niekada neprireikia	Neteko studijuoti
Ankstyvasis specialiųjų poreikių tenkinimas	4,46	72,5	15,7	-	2,0	7,8
Bendroji ir specialioji pedagogika	4,80	84,3	13,7	-	2,0	-
Emocijų ir elgesio sutrikimai	4,61	80,4	11,8	-	2,0	5,9
Fonetika	4,57	66,7	25,5	5,9	2,0	-
Informacinės technologijos spec. ugdyme	4,62	62,7	33,3	2,0	-	-
Judesio ir padėties sutrikimai	4,41	56,9	31,4	9,8	-	2,0
Komandinis darbas	4,20	54,9	25,5	11,8	-	7,8
Meninė raiška	3,88	27,5	43,1	21,6	5,9	2,0
Protinės raidos sutrikimai	4,76	82,4	15,7	-	-	2,0
Psichologija	4,63	70,6	23,5	3,9	2,0	-
Sensorikos sutrikimai (surdologija, tiflogologija)	4,67	72,5	23,5	2,0	2,0	-
Socialinių tyrimų metodai	3,75	25,5	45,1	17,6	2,0	9,8
Specifinės mokymosi negalės	4,86	94,1	2,0	-	3,9	-
Vaikų neurologija ir psichopatologija	4,55	60,8	33,3	5,9	-	-
Vaiko psichopedagoginis vertinimas	4,63	80,4	13,7	-	-	5,9
Ugdymo sistemos	4,08	47,1	21,6	25,5	3,9	2,0

Studijų srities bendrųjų pagrindų dalykų (II bloko) vertinimas, (%)

Studijų srities bendrųjų pagrindų dalykai	Vid. (M)	Būtinės	Kartais reikalingos	Beveik neprireikia	Niekada neprireikia	Neteko studijuoti
Ankstyvasis specialiųjų poreikių tenkinimas	4,68	80,5	13,6	2,5	-	3,4
Bendroji ir specialioji pedagogika	4,78	81,5	16,0	1,7	0,8	-
Emocijų ir elgesio sutrikimai	4,86	86,4	12,7	0,8	-	-
Fonetika	4,80	80,5	18,6	0,8	-	-
Informacinės technologijos spec. ugdyme	4,52	70,8	21,2	2,7	-	5,3
Judesio ir padėties sutrikimai	4,23	47,7	37,6	8,3	2,8	3,7
Komandinis darbas	4,47	69,8	20,7	2,6	-	6,9
Meninė raiška	4,13	37,8	43,2	15,3	0,9	2,7
Protinės raidos sutrikimai	4,70	80,3	11,1	6,8	1,7	-
Psichologija	4,85	89,0	6,8	4,2	-	-
Sensorikos sutrikimai (surdologija, tiflogologija)	4,24	48,2	33,3	12,3	6,1	-
Socialinių tyrimų metodai	3,63	24,1	39,3	20,5	8,0	8,0
Specifinės mokymosi negalės	4,72	80,2	13,8	5,2	-	0,9
Vaikų neurologija ir psichopatologija	4,71	75,2	20,5	4,3	-	-
Vaiko psichopedagoginis vertinimas	4,73	83,6	11,2	2,6	-	2,6
Ugdymo sistemos	4,03	41,7	34,8	13,9	4,3	5,2

Studijų srities specialaus lavinimo dalykų (III bloko) svarba logopedo darbe, (%)

Studijų srities specialaus lavinimo dalykai	Vid. (M)	Būtinės	Kartais reikalingos	Beveik neprireikia	Niekada neprireikia	Neteko studijuoti
Logopedija	5,00	100	-	-	-	-
Lietuvių kalbos didaktika	4,70	75,5	20,0	3,5	0,9	-
Matematikos didaktika	3,76	27,9	36,0	20,7	14,4	0,9
Dailės didaktika	3,65	16,1	46,4	25,0	11,6	0,9
Technologijų didaktika (darbai)	3,50	14,4	37,8	31,5	15,3	0,9
Pasaulio pažinimo didaktika	3,53	18,6	31,9	34,5	14,2	0,9
Gamtos mokslų didaktika	3,40	14,4	32,4	32,4	19,8	0,9
Istorijos didaktika	3,22	8,1	31,5	35,1	24,3	0,9
Geografijos didaktika	3,21	8,1	32,4	32,4	26,1	0,9

Laisvai pasirenkamų dalykų/alternatyvų (IV bloko) svarba logopedo darbe, (%)

Laisvai pasirenkami dalykai/alternatyvos	Vid. (M)	Būtinės	Kartais reikalingos	Beveik neprireikia	Niekada neprireikia	Neteko studijuoti
Autizmo sindromas	4,44	66,9	22,9	3,4	0,8	5,9
Bendradarbiavimas su šeima	4,62	76,3	17,8	1,7	-	4,2
Krizinės situacijos edukacinėje aplinkoje	3,71	34,8	39,3	5,4	2,7	17,9
M. Montessori ugdymo sistemos pagrindai	3,64	21,6	49,5	11,7	5,4	11,7
Neigaliųjų darbinės veiklos teisės	2,97	15,5	25,5	23,6	11,8	23,6
Pirmoji pagalba mokykloje	3,56	35,1	23,4	15,3	14,4	11,7
Specialiojo ugdymo vadyba	3,34	36,0	21,9	9,6	5,3	27,2
Vaikų ligų prevencija	3,46	25,4	33,3	17,5	9,6	14,0
Vaikų prievartos ir smurto prevencija	3,54	21,3	40,7	19,4	7,4	11,1
Žaidimo teorija	4,35	63,7	23,0	4,4	2,7	6,2

Dalykų žinių reikalingumas logopedo darbe atsižvelgiant į veiklą studijų metu

Dalykų pavadinimai	Vidutinis rangas					p≤0,05
	Tik studijuojų	Studijuojų ir dirbu logopedu	Studijuojų ir dirbu spec.pedagogu	Studijuojų ir dirbu logopedu ir spec.pedagogu	Studijuojų ir dirbu pagal specialybę	
Filosofijos pagrindai	21,10	40,00	-	10,00	31,00	0,007
Vaikų ugdymo higiena	22,02	31,83	-	6,50	31,31	0,025
Žmogaus anatomija ir fiziologija	31,12	32,17	-	10,50	32,69	0,013
Ankstyvasis specialiųjų poreikių tenkinimas	24,75	30,50	-	2,50	24,08	0,026
Komandinis darbas	25,77	35,50	-	2,50	22,42	0,031
Sensorikos sutrikimai	23,13	31,00	-	4,50	29,29	0,013
Vaikų psichopedagoginis vertinimas	25,75	29,50	-	2,00	23,92	0,009
Ugdymo sistemos	22,80	37,50	-	5,50	28,35	0,032
Bendradarbiavimas su šeima	27,97	16,50	-	4,50	21,42	0,013
Žaidimo teorija	24,72	40,00	-	3,00	23,73	0,024

Mokomųjų dalykų vertinimas atsižvelgiant į baigtą studijų pakopą

Eilės nr.	Mokomųjų dalykų sąrašas	p≤0,05
1.	Meninė raiška	0,048
2.	Psichologija	0,016
3.	Matematikos didaktika	0,031
4.	Dailės didaktika	0,020
5.	Technologijų didaktika	0,028

Mokomųjų dalykų vertinimas atsižvelgiant į darbo stažą

Eilės nr.	Mokomųjų dalykų sąrašas	p≤0,05
1.	Filosofijos pagrindai	0,002
2.	Vaikų ugdymo higiena	0,026
3.	Žmogaus anatomija ir fiziologija	0,018
4.	Vertybių sistema visuomenėje	0,012
5.	Socialinių tyrimų metodai	0,025
6.	Vaikų ligų prevencija	0,050

Mokomųjų dalykų vertinimas atsižvelgiant į kvalifikacinę kategoriją

Eilės nr.	Mokomųjų dalykų sąrašas	p≤0,05
1.	Filosofijos pagrindai	0,048
2.	Vaikų ugdymo higiena	0,017
3.	Protinės raidos sutrikimai	0,029
4.	Psichologija	0,005
5.	Specifinės mokymosi negalės	0,028

Pirmojo logopedijos modulio vertinimas, (%)

Pirmojo logopedijos modulio temos	Vidurkis (M)	Skiriama pakankamai laiko	Nežinau	Skiriama per mažai laiko
1. Kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų samprata	1,21	72,2	3,5	24,3
2. Kalbos sutrikimų klasifikacija	1,22	69,8	4,3	25,9
3. Vaikų kalbos raidos ypatumai	1,35	56,1	4,4	39,5
4. Kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų įvertinimas	1,56	37,1	3,4	59,5
5. Fonetiniai sutrikimai, jų rūšys	1,28	62,9	4,3	32,8
6. Fonologiniai sutrikimai	1,36	55,2	4,3	40,5
7. Fonetinių ir fonologinių sutrikimų įveikimo metodai	1,44	41,9	6,8	51,3
8. Rinolalija, jos įveikimas	1,38	43,0	9,6	47,4

Antrojo logopedijos modulio vertinimas, (%)

Antrojo logopedijos modulio temos	Vidurkis (M)	Skiriama pakankamai laiko	Nežinau	Skiriama per mažai laiko
1. Dizartrijų samprata, jų rūšys	1,24	57,3	9,4	33,3
2. Kalbos įvertinimas dizartrijų atveju	1,48	33,3	9,4	57,3
3. Dizartrijų įveikimas	1,45	34,2	10,3	55,6
4. Alalijos samprata, jų rūšys	1,28	54,7	8,5	36,6
5. Kalbos ugdymas alalijos atveju	1,43	38,5	9,4	52,1
6. Sulėtėjusi kalbos raida	1,41	38,8	10,3	50,9
7. Kalbos neišsivystymo identifikavimas (įvertinimas)	1,44	37,6	9,4	53,0
8. Neišsivysčiusios kalbos ugdymas	1,44	41,7	7,0	51,3
9. Rašymo sutrikimų samprata, jų rūšys	1,26	50,0	12,1	37,9
10. Rašymo sutrikimų identifikavimas ir įveikimas	1,35	40,5	12,1	47,4
11. Skaitymo sutrikimų samprata, jų rūšys	1,26	49,6	12,2	38,3
12. Skaitymo sutrikimų identifikavimas ir įveikimas	1,37	38,8	12,1	49,1
13. Mikčiojimo samprata, rūšys, įvairios mikčiojimo teorijos	1,34	48,3	8,6	43,1
14. Mikčiojančiojo kalbos įvertinimas	1,39	42,2	9,5	48,3
15. Pagalbos mikčiojantiems teikimas	1,40	39,3	10,3	50,4

Trečiojo logopedijos modulio vertinimas, (%)

Trečiojo logopedijos modulio temos	Vidurkis (M)	Skiriama pakankamai laiko	Nežinau	Skiriama per mažai laiko
1. Afazijų samprata, jų rūšys	1,29	62,7	3,9	33,3
2. Kalbos įvertinimas afazijos atveju	1,35	45,1	9,8	45,1
3. Kalbos gražinimas	1,31	29,4	19,6	51,0
4. Balso sutrikimų samprata, jų rūšys	1,20	52,9	13,7	33,3
5. Balso sutrikimų įvertinimas	1,25	47,1	13,7	39,2
6. Organinės ir funkcinės kilmės balso sutrikimų įveikimas	1,24	49,0	13,7	37,3
7. Sutrikusio intelekto asmenų kalba	1,20	45,1	17,6	37,3
8. Nežymiai sutrikusio intelekto vaikų kalbos sutrikimų įveikimas	1,24	49,0	13,7	37,3
9. Vidutiniškai ir žymiai sutrikusio intelekto vaikų kalbos ugdymas	1,31	45,1	11,8	43,1
10. Neprigirdinčių vaikų kalbos ugdymas	1,31	37,3	15,7	47,1
11. Logopedo darbo specifika su vaikais, turinčiais regos sutrikimų	1,37	39,2	11,8	49,0
12. Autistiškų vaikų ugdymas	1,39	45,1	7,8	47,1
13. Mutizmo samprata ir pedagoginė pagalba	1,33	39,2	13,7	47,1
14. Alternatyvioji ir augmentinė komunikacija (AAK)	1,29	39,2	15,7	45,1
15. Logopedinės pagalbos organizavimas	1,36	43,1	9,8	45,1

Trečiojo logopedijos modulio vertinimas, (%)

Trečiojo logopedijos modulio temos	Vidurkis (M)	Skiriama pakankamai laiko	Nežinau	Skiriama per mažai laiko
1. Afazijų samprata, jų rūšys	1,27	48,2	12,3	39,5
2. Kalbos įvertinimas afazijos atveju	1,54	27,2	9,6	63,2
3. Kalbos gražinimas	1,55	24,3	10,4	65,2
4. Balso sutrikimų samprata, jų rūšys	1,34	43,0	11,4	45,6
5. Balso sutrikimų įvertinimas	1,49	31,9	9,7	58,4
6. Organinės ir funkcinės kilmės balso sutrikimų įveikimas	1,47	30,1	11,5	58,4
7. Sutrikusio intelekto asmenų kalba	1,30	56,1	7,0	36,8
8. Nežymiai sutrikusio intelekto vaikų kalbos sutrikimų įveikimas	1,33	47,8	9,7	42,5
9. Vidutiniškai ir žymiai sutrikusio intelekto vaikų kalbos ugdymas	1,34	48,7	8,8	42,5
10. Neprigirdinčių vaikų kalbos ugdymas	1,45	29,7	12,6	57,7
11. Logopedo darbo specifiška su vaikais, turinčiais regos sutrikimų	1,41	24,5	17,3	58,2
12. Autistiškų vaikų ugdymas	1,51	32,4	8,1	59,5
13. Mutizmo samprata ir pedagoginė pagalba	1,57	18,6	12,4	69,0
14. Alternatyvioji ir augmentinė komunikacija (AAK)	1,32	36,3	15,9	47,8
15. Logopedinės pagalbos organizavimas	1,44	41,1	8,0	50,0

Logopedijos modulių vertinimas pagal studentus

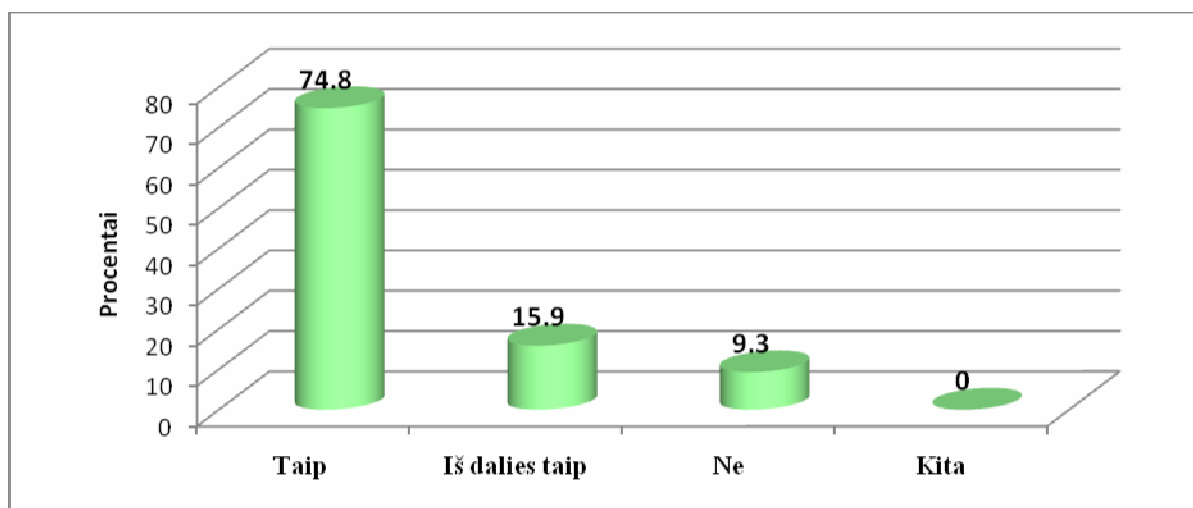
Eilės nr.	Dalyko pavadinimas	Vidurkis (M)
1.	Mikčiojančiojo kalbos įvertinimas	1.43
2.	Autistiškų vaikų ugdymas	1.39
3.	Logopedo darbo specifiška su vaikais, turinčiais regos sutrikimų	1.37
4.	Logopedinės pagalbos organizavimas	1.36
5-7.	Kalbos įvertinimas afazijų atveju	1.35
5-7.	Mikčiojimo samprata, rūšys, įvairios mikčiojimo teorijos	1.35
5-7.	Kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų įvertinimas	1.35
8-10.	Dizartrijų įveikimas	1.33
8-10.	Pagalbos mikčiojantiems teikimas	1.33
8-10.	Mutizmo samprata ir pedagoginė pagalba	1.33
11-14.	Kalbos įvertinimas dizartrijų atveju	1.31
11-14.	Kalbos gražinimas	1.31
11-14.	Vidutiniškai ir žymiai sutrikusio intelekto vaikų kalbos ugdymas	1.31
11-14.	Neprigirdinčių vaikų kalbos ugdymas	1.31
15-19.	Rinolalija, jos įveikimas	1.29
15-19.	Kalbos neišsivystymo identifikavimas	1.29
15-19.	Rašymo sutrikimų identifikavimas ir įveikimas	1.29
15-19.	Afazijų samprata, jų rūšys	1.29
15-19.	Alternatyvioji ir augmentinė komunikacija	1.29
20.	Fonetinių ir fonologinių sutrikimų įveikimo metodai	1.27
21.	Balso sutrikimų įvertinimas	1.25
22-24.	Sulėtėjusi kalbos raida	1.24
22-24.	Organinės ir funkcinės kilmės balso sutrikimų įveikimas	1.24
22-24.	Nežymiai sutrikusio intelekto vaikų kalbos sutrikimų įveikimas	1.24
25-26.	Skaitymo sutrikimų identifikavimas ir įveikimas	1.22
25-26.	Neišsivysčiusios kalbos ugdymas	1.22
27-28.	Balso sutrikimų samprata, jų rūšys	1.20
27-28.	Sutrikusio intelekto asmenų kalba	1.20
29-30.	Rašymo sutrikimų samprata, jų rūšys	1.18
29-30.	Kalbos ugdymas alalijos atveju	1.18
31.	Skaitymo sutrikimų samprata, jų rūšys	1.16
32.	Fonetiniai sutrikimai, jų rūšys	1.14
33-35.	Fonologiniai sutrikimai	1.12
33-35.	Dizartrijų samprata, jų rūšys	1.12
33-35.	Alalijos samprata, jų rūšys	1.12
36.	Vaikų kalbos raidos ypatumai	1.10
37.	Kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų samprata	1.08
38.	Kalbos sutrikimų klasifikacija	1.00

Logopedijos modulių vertinimas pagal logopedus

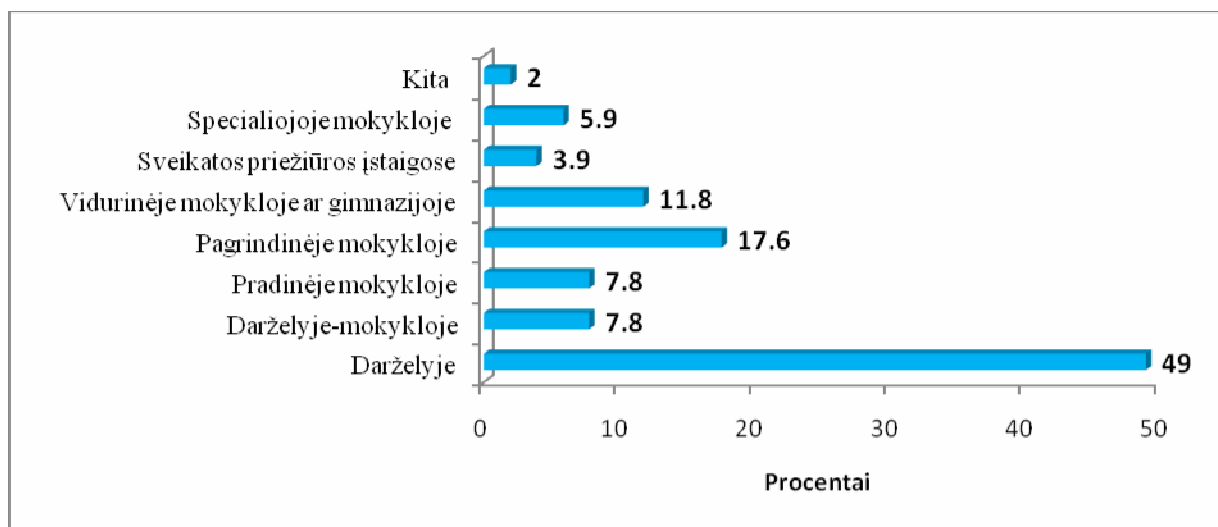
Eilės nr.	Dalyko pavadinimas	Vidurkis (M)
1.	Mutizmo samprata ir pedagoginė pagalba	1.57
2.	Kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų įvertinimas	1.56
3.	Kalbos gražinimas	1.55
4.	Kalbos įvertinimas afazijų atveju	1.54
5.	Autistiškų vaikų ugdymas	1.51
6.	Balso sutrikimų įvertinimas	1.49
7.	Kalbos įvertinimas dizartrių atveju	1.48
8.	Organinės ir funkcinės kilmės balso sutrikimų įveikimas	1.47
9-10.	Neprigirdinčių vaikų kalbos ugdymas	1.45
9-10.	Dizartrių įveikimas	1.45
11-13.	Kalbos neišsivystymo identifikavimas	1.44
11-13.	Logopedinės pagalbos organizavimas	1.44
11-13.	Fonetinių ir fonologinių sutrikimų įveikimo metodai	1.44
14.	Kalbos ugdymas alalijos atveju	1.43
15-16.	Sulėtėjusi kalbos raida	1.41
15-16.	Logopedo darbo specifiška su vaikais, turinčiais regos sutrikimų	1.41
17.	Pagalbos mikčiojantiems teikimas	1.40
18.	Mikčiojančiojo kalbos įvertinimas	1.39
19.	Rinolalija, jos įveikimas	1.38
20.	Skaitymo sutrikimų identifikavimas ir įveikimas	1.37
21.	Fonologiniai sutrikimai	1.36
22-23.	Rašymo sutrikimų identifikavimas ir įveikimas	1.35
22-23.	Vaikų kalbos raidos ypatumai	1.35
24-26.	Vidutiniškai ir žymiai sutrikusio intelekto vaikų kalbos ugdymas	1.34
24-26.	Mikčiojimo samprata, rūšys, įvairios mikčiojimo teorijos	1.34
27.	Balso sutrikimų samprata, jų rūšys	1.34
28.	Nežymiai sutrikusio intelekto vaikų kalbos sutrikimų įveikimas	1.33
29.	Alternatyvioji ir augmentinė komunikacija	1.32
30.	Sutrikusio intelekto asmenų kalba	1.30
31-32.	Fonetiniai sutrikimai, jų rūšys	1.28
31-32.	Alalijos samprata, jų rūšys	1.28
33.	Afazijų samprata, jų rūšys	1.27
34-35.	Skaitymo sutrikimų samprata, jų rūšys	1.26
34-35.	Rašymo sutrikimų samprata, jų rūšys	1.26
36.	Dizartrių samprata, jų rūšys	1.24
37.	Kalbos sutrikimų klasifikacija	1.22
38.	Kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų samprata	1.21

Logopedijos modulių vertinimas atsižvelgiant į darbo vietą

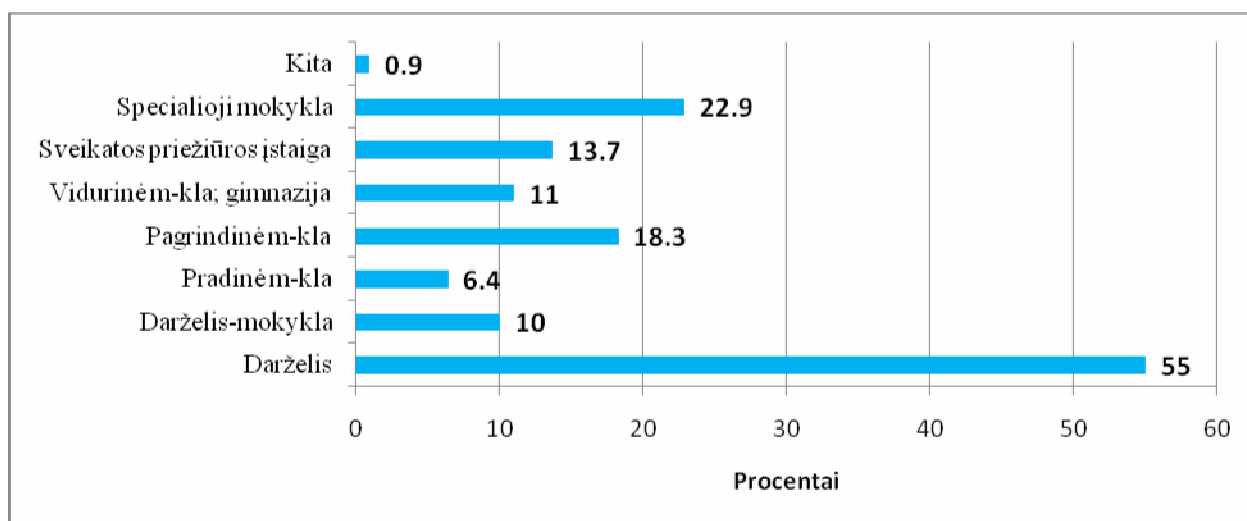
Eilės nr.	Logopedijos modulių temos	$p \leq 0,05$
1.	Neišsivysčiusios kalbos ugdymas	0,021
2.	Skaitymo sutrikimų identifikavimas ir įveikimas	0,038
3.	Afazijų samprata, jų rūšys	0,017
4.	Kalbos gražinimas	0,013
5.	Neprigirdinčių vaikų kalbos ugdymas	0,017
6.	Autistiškų vaikų ugdymas	0,006
7.	Logopedinės pagalbos organizavimas	0,023

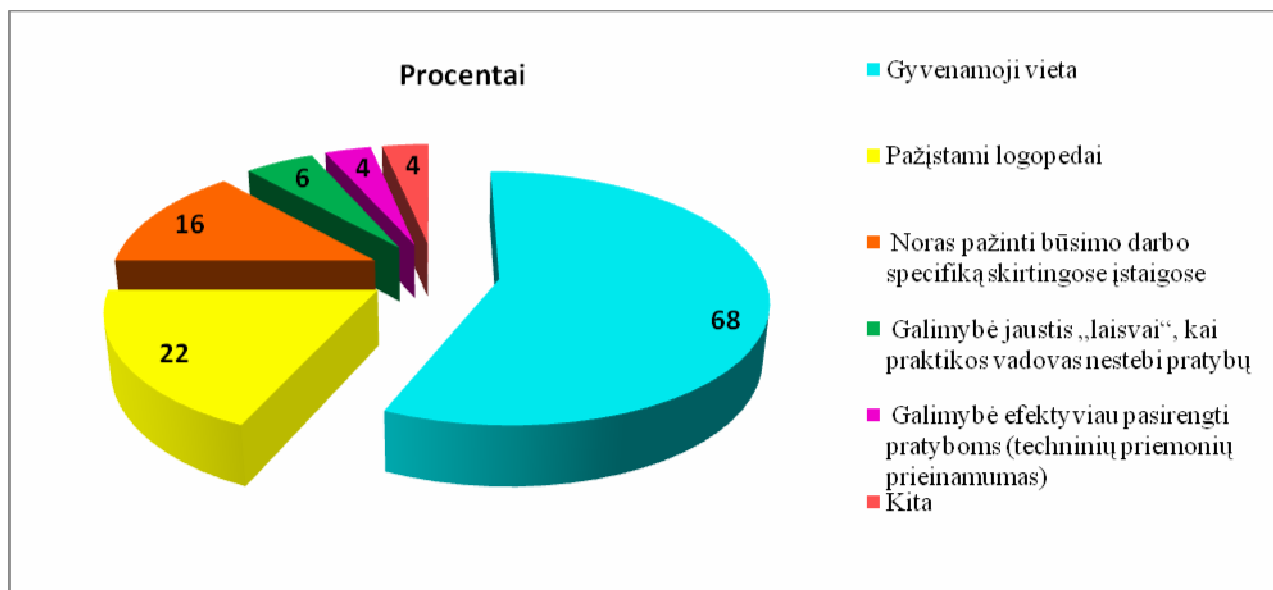
12 pav. Savarankiškas logopedo praktikos vietos pasirinkimas, (%)

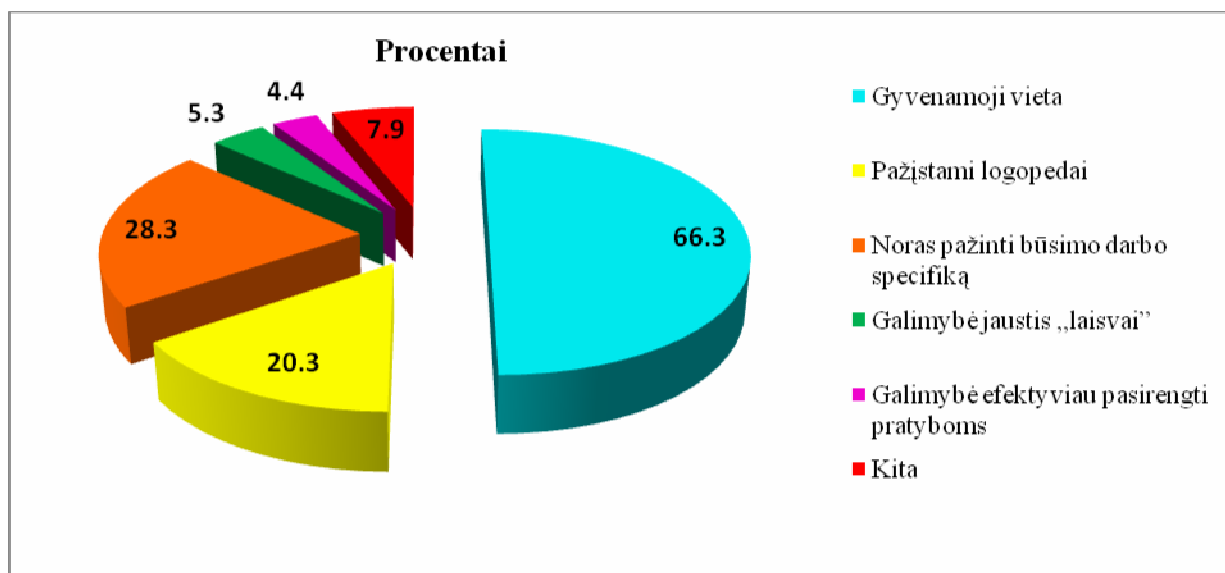
13 pav. Logopedo praktikos atlikimo vieta, (%)

14 pav. Logopedo praktikos atlikimo vieta, (%)

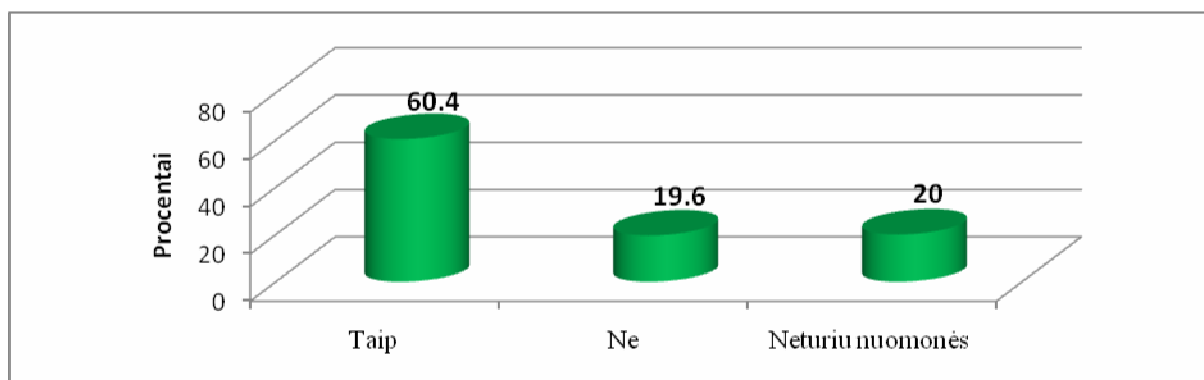
15 pav. Logopedo praktikos vietos pasirinkimo motyvai, (%)

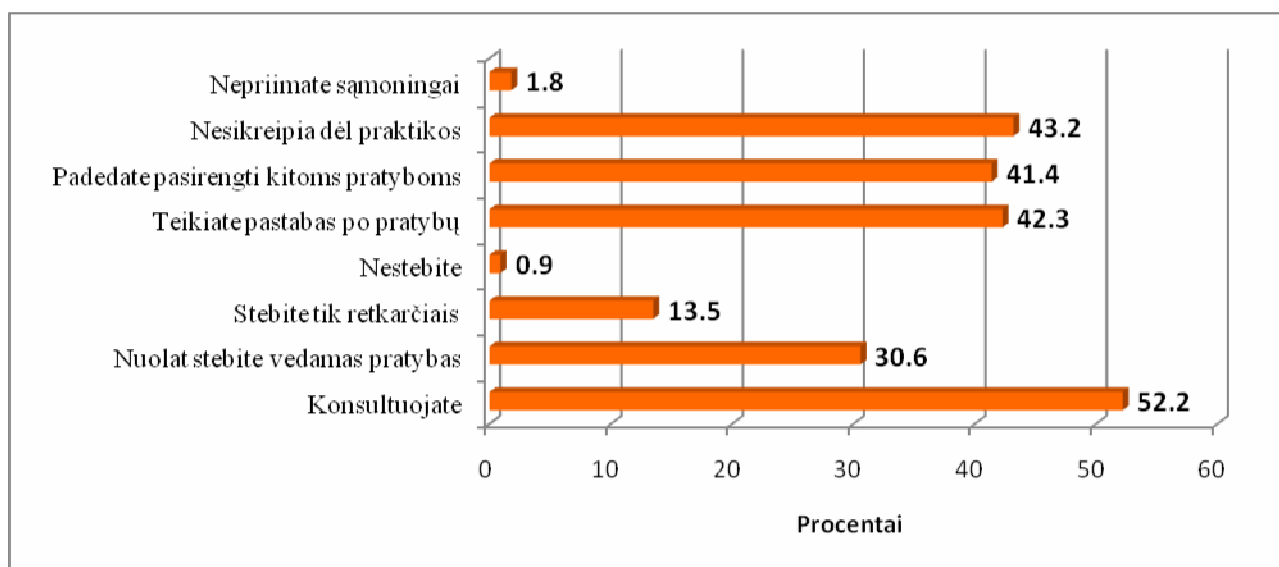
16 pav. Logopedo praktikos vietos pasirinkimo motyvai, (%)

Logopedo praktikos organizavimo vertinimas, (%)

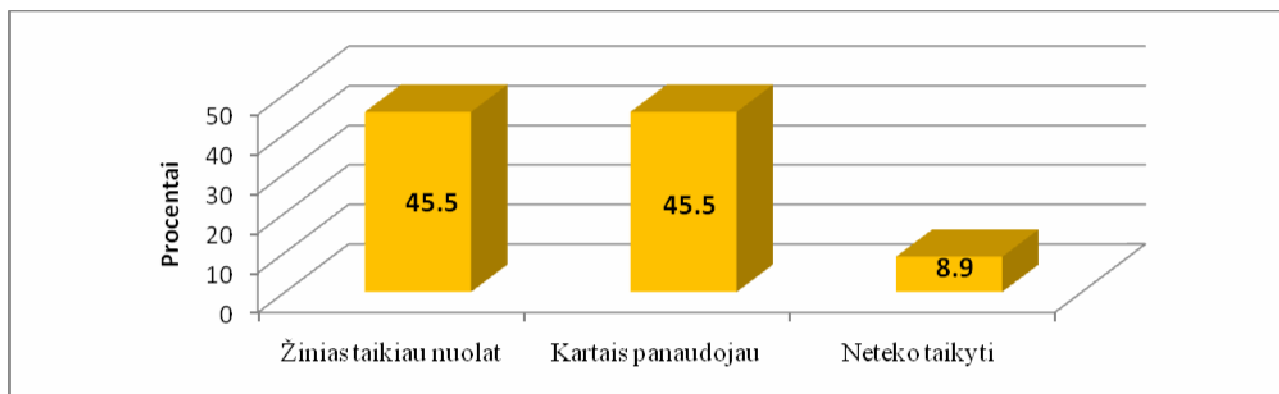
Kaip Jūs vertinate?	Vidurkis (M)	N*	Gera	Vidutiniškai	Blogai
Galimybę pasirinkti logopedinės praktikos vietą	2,84	116	86,2	11,2	2,6
Logopedinės praktikos trukmę	2,61	113	62,8	35,4	1,8
Atliktos logopedinės praktikos naudą Jūsų būsimam darbui	2,68	115	69,3	28,9	1,8
Praktikos užduotis, atsiskaitymo darbus	2,41	114	44,7	51,8	3,5
Logopedinės praktikos instrukciją	2,56	111	58,6	38,7	2,7
Logopedinės praktikos vertinimo kriterijus	2,56	113	58,4	38,9	2,7

17 pav. Logopedo praktikos trukmės vertinimas, (%)

18 pav. Konsultacijų pobūdis logopedo praktikos metu, (%)

19 pav. Ankstesnių pedagoginių praktikų žinių taikymas atliekant logopedo praktiką, (%)

Kompetencijų ir praktinių gebėjimų vertinimas, atliekant logopedo praktiką, (%)

Kompetencijos, gebėjimai	Gebėjimų vertinimas			
	Nežinau	Menki	Pakankami	Geri
1. Bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai (socialinė kompetencija)	2,0	9,8	49,0	37,3
2. Užsienio kalbos mokėjimas (internete ieškant informacijos pratyboms)	-	43,1	49,0	5,9
3. Gebėjimas reflektuoti savo pedagoginę veiklą, siekiant ją tobulinti	2,0	7,8	62,7	27,5
4. Gebėjimas naudojantis įvairiais šaltiniais rasti informaciją, ją analizuoti	2,0	2,0	56,9	37,3
5. Gebėjimas naudotis IT (informacinėmis technologijomis) (gauti, sisteminti, perteikti žinias)	5,9	2,0	43,1	49,0
6. Gebėjimas atlikti mokslinius tyrimus, analizuoti ir interpretuoti rezultatus	5,9	29,4	52,9	9,8
7. Kūrybiškas naujovių taikymas netradicinėse situacijose	5,9	13,7	56,9	21,6
8. Gebėjimas dirbti komandoje ar savarankiškai priimti sprendimus	2,0	9,8	54,9	33,3
9. Gebėjimas atlikti logopedinį vaiko kalbos įvertinimą	2,0	35,3	45,1	17,6
10. Gebėjimas identifikuoti kalbos, kalbėjimo ir komunikacijos sutrikimus	3,9	43,1	37,3	15,7
11. Gebėjimas sudaryti programas sutrikimams įveikti	5,9	45,1	37,3	9,8
12. Gebėjimas remtis sistemiškumo, prieinamumo ir kt. principais	7,8	13,7	68,6	9,8
13. Gebėjimas skatinti ugdytinių kalbos trūkumų įveikimo motyvaciją	7,8	19,6	58,8	13,7
14. Alternatyvių ugdymo priemonių taikymas įveikiant sutrikimus	2,0	17,6	54,9	23,5
15. Gebėjimas teikti konsultacijas pedagogams	1,6	37,3	37,3	5,9
16. Gebėjimas konsultuoti tėvus kalbos įveikimo klausimais	11,8	39,2	35,3	13,7
17. Metodinių priemonių kaupimas studijuojant	-	3,9	47,1	49,0

Kompetencijų vertinimo vidurkiai pagal studentus

Eilės nr.	Dalyko pavadinimas	Vidurkis (M)
1.	Metodinių priemonių kaupimas studijuojant	2.45
2.	Gebėjimas naudotis IT (informacinėmis technologijomis) (gauti, sisteminti, perteikti žinias)	2.35
3.	Gebėjimas naudojantis įvairiais šaltiniais rasti informaciją, ją analizuoti	2.32
4.	Bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai (socialinė kompetencija)	2.24
5.	Gebėjimas dirbti komandoje ar savarankiškai priimti sprendimus	2.20
6.	Gebėjimas reflektuoti savo pedagoginę veiklą, siekiant ją tobulinti	2.16
7.	Alternatyvių ugdymo priemonių taikymas įveikiant sutrikimus	2.02
8.	Kūrybiškas naujovių taikymas netradicinėse situacijose	1.96
9.	Gebėjimas remtis sistemiškumo, prieinamumo ir kt. principais	1.80
10-11.	Gebėjimas skatinti ugdytinių kalbos trūkumų įveikimo motyvaciją	1.78
10-11.	Gebėjimas atlikti logopedinį vaiko kalbos įvertinimą	1.78
12.	Gebėjimas atlikti mokslinius tyrimus, analizuoti ir interpretuoti rezultatus	1.68
13.	Gebėjimas identifikuoti kalbos, kalbėjimo ir komunikacijos sutrikimus	1.65
14.	Užsienio kalbos mokėjimas (internete ieškant informacijos pratyboms)	1.62
15.	Gebėjimas sudaryti programas sutrikimams įveikti	1.52
16.	Gebėjimas konsultuoti tėvus kalbos įveikimo klausimais	1.51
17.	Gebėjimas teikti konsultacijas pedagogams	1.32

Kompetencijų vertinimo vidurkiai pagal logopedus

Eilės nr.	Dalyko pavadinimas	Vidurkis (M)
1.	Bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai (socialinė kompetencija)	2.49
2.	Gebėjimas naudojantis įvairiais šaltiniais rasti informaciją, ją analizuoti	2.42
3.	Gebėjimas naudotis IT (informacinėmis technologijomis) (gauti, sisteminti, perteikti žinias)	2.41
4.	Gebėjimas atlikti logopedinį vaiko kalbos įvertinimą	2.37
5.	Gebėjimas dirbti komandoje ar savarankiškai priimti sprendimus	2.36
6.	Gebėjimas konsultuoti tėvus kalbos įveikimo klausimais	2.34
7.	Metodinių priemonių kaupimas studijuojant	2.28
8.	Gebėjimas identifikuoti kalbos, kalbėjimo ir komunikacijos sutrikimus	2.27
9.	Gebėjimas skatinti ugdytinių kalbos trūkumų įveikimo motyvaciją	2.26
10.	Gebėjimas teikti konsultacijas pedagogams	2.21
11.	Gebėjimas remtis sistemiškumo, prieinamumo ir kt. principais	2.18
12.	Gebėjimas sudaryti programas sutrikimams įveikti	2.14
13.	Gebėjimas reflektuoti savo pedagoginę veiklą, siekiant ją tobulinti	2.13
14.	Kūrybiškas naujovių taikymas netradicinėse situacijose	2.11
15.	Alternatyvių ugdymo priemonių taikymas įveikiant sutrikimus	1.99
16.	Gebėjimas atlikti mokslinius tyrimus, analizuoti ir interpretuoti rezultatus	1.78
17.	Užsienio kalbos mokėjimas (internete ieškant informacijos pratyboms)	1.64

Kompetencijų ir praktinių gebėjimų vertinimas, atliekant logopedo praktiką, (%)

Kompetencijos, gebėjimai	Gebėjimų vertinimas			
	Nežinau	Menki	Pakankami	Geri
1. Bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai (socialinė kompetencija)	0,9	3,5	41,6	54,0
2. Užsienio kalbos mokėjimas (internete ieškant informacijos pratyboms)	1,8	43,6	43,6	10,9
3. Gebėjimas reflektuoti savo pedagoginę veiklą, siekiant ją tobulinti	0,9	12,5	59,8	26,8
4. Gebėjimas naudojantis įvairiais šaltiniais rasti informaciją, ją analizuoti	-	1,8	54,9	43,4
5. Gebėjimas naudotis IT (informacinėmis technologijomis) (gauti, sisteminti, perteikti žinias)	-	6,2	46,9	46,9
6. Gebėjimas atlikti mokslinius tyrimus, analizuoti ir interpretuoti rezultatus	5,3	25,7	54,9	14,2
7. Kūrybiškas naujovių taikymas netradicinėse situacijose	2,7	9,7	61,9	25,7
8. Gebėjimas dirbti komandoje ar savarankiškai priimti sprendimus	1,8	5,3	47,8	45,1
9. Gebėjimas atlikti logopedinį vaiko kalbos įvertinimą	0,9	5,3	49,6	44,2
10. Gebėjimas identifikuoti kalbos, kalbėjimo ir komunikacijos sutrikimus	0,9	9,7	50,4	38,9
11. Gebėjimas sudaryti programas sutrikimams įveikti	0,9	15,0	53,1	31,0
12. Gebėjimas remtis sistemiškumo, prieinamumo ir kt. principais	3,6	9,8	51,8	34,8
13. Gebėjimas skatinti ugdytinių kalbos trūkumų įveikimo motyvą	2,7	6,3	53,6	37,5
14. Alternatyvių ugdymo priemonių taikymas įveikiant sutrikimus	6,1	16,7	49,1	28,1
15. Gebėjimas teikti konsultacijas pedagogams	0,9	10,6	54,9	33,6
16. Gebėjimas konsultuoti tėvus kalbos įveikimo klausimais	-	9,7	46,9	43,4
17. Metodinių priemonių kaupimas studijuojant	3,5	12,3	36,8	47,4

52 priedas

25 lentelė

Kompetencijų ir praktinių gebėjimų vertinimas atsižvelgiant į baigtą studijų pakopą

Eilės nr.	Kompetencijos ir praktiniai gebėjimai	p≤0,05
1.	Gebėjimas naudojantis įvairiais šaltiniais rasti informaciją, ją analizuoti	0,033
2.	Gebėjimas atlikti mokslinius tyrimus, analizuoti ir interpretuoti rezultatus	0,003
3.	Gebėjimas sudaryti programas sutrikimams įveikti	0,001
4.	Gebėjimas remtis sistemiškumo, prieinamumo ir kt. principais	0,000
5.	Gebėjimas skatinti ugdytinių kalbos trūkumų įveikimo motyvaciją	0,013
6.	Alternatyvių ugdymo priemonių taikymas įveikiant sutrikimus	0,048
7.	Gebėjimas teikti konsultacijas pedagogams	0,003
8.	Gebėjimas konsultuoti tėvus kalbos įveikimo klausimais	0,001

53 priedas

26 lentelė

Kompetencijų ir praktinių gebėjimų vertinimas atsižvelgiant į darbo stažą

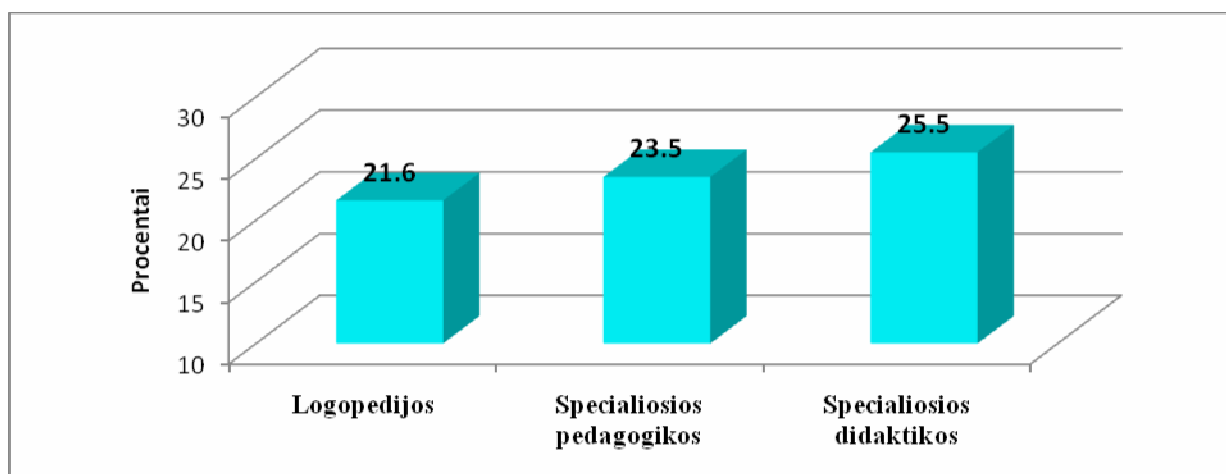
Eilės nr.	Kompetencijos ir praktiniai gebėjimai	p≤0,05
1.	Gebėjimas dirbti komandoje ar savarankiškai priimti sprendimus	0,020
2.	Gebėjimas atlikti logopedinį vaiko kalbos įvertinimą	0,032
3.	Gebėjimas identifikuoti kalbos, kalbėjimo ir komunikacijos sutrikimus	0,005
4.	Gebėjimas sudaryti programas sutrikimams įveikti	0,001
5.	Gebėjimas remtis sistemiškumo, prieinamumo ir kt. principais	0,011
6.	Gebėjimas teikti konsultacijas pedagogams	0,000
7.	Gebėjimas konsultuoti tėvus kalbos įveikimo klausimais	0,000

54 priedas

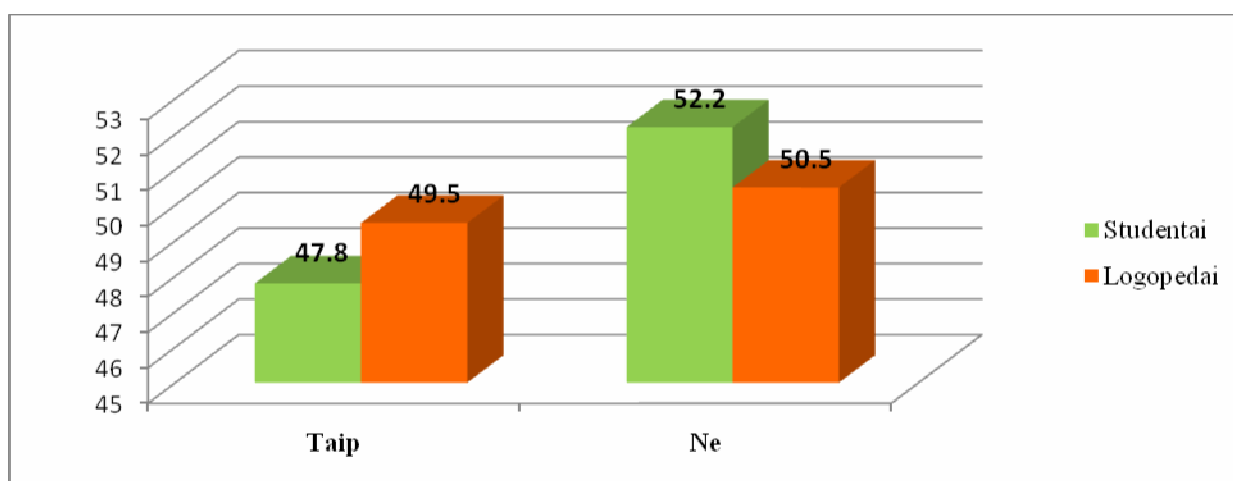
27 lentelė

Kompetencijų ir praktinių gebėjimų vertinimas atsižvelgiant į kvalifikacinę kategoriją

Eilės nr.	Kompetencijos ir praktiniai gebėjimai	p≤0,05
1.	Gebėjimas dirbti komandoje ar savarankiškai priimti sprendimus	0,006
2.	Gebėjimas identifikuoti kalbos, kalbėjimo ir komunikacijos sutrikimus	0,000
3.	Gebėjimas sudaryti programas sutrikimams įveikti	0,000
4.	Gebėjimas teikti konsultacijas pedagogams	0,000
5.	Gebėjimas konsultuoti tėvus kalbos įveikimo klausimais	0,000

20 pav. Baigiamųjų darbų rašymo sritis, (%)

21 pav. Studentų ir logopedų pageidaujami pokyčiai studijų programoje, (%)

Studentų ir logopedų vertinimo skirtumai

Eilės nr.	STUDENTAI	LOGOPEDAI
1.	Tyrime dalyvavo 51 studentas.	Tyrime dalyvavo 120 logopedų.
2.	Amžiaus vidurkis ~26,2 metai.	Amžiaus vidurkis ~38,9 metai.
3.	Studentų tarpe besimokančiųjų ir dirbančių logopedais yra 5,9%.	Dirbančių ir studijuojančių logopedų yra 16,7%.
4.	Studentus rinktis specialiosios pedagogikos (specializacija: logopedija) studijas paskatino šeimos narių patarimai (33,3%).	Logopedus rinktis šias studijas paskatino jų žinios apie vaikus, turinčius kalbos sutrikimų ir noras jiems padėti (44,4%).
5.	Bendrojo lavinimo dalykų bloke svarbiausios yra informacijos valdymo (76,5%) ir specialybės kalbos kultūros žinios (74,5%).	Bendrojo lavinimo dalykų bloke svarbiausios yra specialybės kalbos kultūros žinios (77,6%) ir žmogaus anatomijos bei fiziologijos žinios (62,4%).
6.	Studijų srities bendrųjų pagrindų bloke būtinos yra specifinių mokymosi negalių žinios (94,1%), bendrosios ir specialiosios pedagogikos žinios (84,3%).	Iš studijų srities bendrųjų pagrindų logopedai išskyrė psichologijos (89%), elgesio ir emocijų sutrikimų modulius (86,4%), kuriuos būtina išklaisyti būsimajam logopedui.
7.	Pirmajame logopedijos modulyje visoms temoms nagrinėti laiko skiriama pakankamai.	Pirmajame logopedijos modulyje laiko stokojama nagrinėjant kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimų įvertinimą (59,5%), fonetinių ir fonologinių sutrikimų įveikimo metodus (51,3%), rinolaliją, jos įveikimą (47,4%).
8.	Dėstant antrąją logopedijos modulį daugiau dėmesio reikėtų skirti aptariant mikčiojimo sampratą, rūšis, įvairias mikčiojimo teorijas (45,1%), pagalbos mikčiojantiems teikimo galimybes (45,1%).	Pagal logopedus būtina daugiau laiko skirti daugumai trečiojo modulio temų (kalbos įvertinimas dizartrių atveju (57,3%), dizartrių įveikimas (55,6%), kalbos įvertinimas alalijos atveju (52,1%), sulėtėjusi kalbos raida (50,9%) ir kt.
9.	Iš trečiojo logopedijos modulio laiko stokojama aptariant kalbos grąžinimą (51%), neprigirdinčių vaikų kalbos ugdymą (47,1%), logopedo darbo specifiką su vaikais, turinčiais regos sutrikimų (49%), mutizmo sampratą ir pedagoginę pagalbą (47,1%), alternatyviąją ir augmentinę komunikaciją (45,1%).	Dėstant trečiąją logopedijos modulį logopedai praktikai pasigenda laiko sąnaudų, skiriamų beveik visoms temoms. Pakankamai laiko skiriama tik kalbant apie afazijų sampratą, jų rūšis (48,2%), sutrikusio intelekto asmenų kalbą (56,1%). Kitoms temoms nagrinėti laiko skiriama per mažai.
10.	Savarankiškai logopedo praktikos vietą pasirinko 88,2% studentų. 9,8% studentų iš dalies savarankiškai pasirinko, kur atlikti logopedo praktiką.	74,8% logopedų savo studijų metais galėjo patys pasirinkti įstaigą, kurioje norėtų atlikti logopedo praktiką. 15,9% apklaustųjų iš dalies galėjo rinktis logopedo praktikos vietą. Dar 9,3% specialistų neturėjo pasirinkimo galimybių.
11.	Beveik pusė (49%) studentų logopedo praktiką atliko darželyje. 17,6% ketvirtakursių praktiką atliko pagrindinėje	Darželyje logopedo praktiką atliko 55% tyrime dalyvavusių logopedų praktikų. 22,9% apklaustųjų savo praktiką atliko specialiojoje

	mokykloje.	mokykloje.
12.	Studentai praktikos vietą rinkosi atsižvelgdami į gyvenamąją vietą (68%). Mažesnę jų dalis (22%) praktiką atliko toje įstaigoje, kurioje turėjo pažįstamų logopedų.	Logopedai studijų metais praktikos vietą rinkosi pagal savo gyvenamąją vietą (66,3%). 28,3% rinkosi atsižvelgdami į savo norą pažinti būsimą darbo specifiką.
13.	Beveik visus logopedo praktikos organizavimo aspektus vertina gerai. Vidutiniškai vertina logopedo praktikos instrukciją (45,1%), praktikos užduotis, atsiskaitymo darbus (37,3%), praktikos aptarimą (35,3%).	Gera vertina visus logopedo praktikos organizavimo aspektus, išskyrus praktikos užduotis ir atsiskaitymo darbus. Juos vertina vidutiniškai 51,8% apklaustų logopedų.
14.	Nuolatinių ir išstėtinių studijų studentais atlikdami logopedo praktiką nuolat taikė žinias, kurias įgijo atlikdami žemesniųjų klasių specialiojo pedagogo praktiką.	45,5% apklaustų logopedų, atlikdami savo logopedo praktiką nuolat taikė žinias, kurias įgijo per žemesniųjų klasių specialiojo pedagogo praktiką. Tokia pat dalis (45,5%) logopedų nurodė, kad žinias panaudojo kartais.
15.	Daugumą kompetencijų ir praktinių gebėjimų studentai įvertino teigiamai. 49% respondentų gerai moka naudotis informacinėmis technologijomis bei kaupti metodinę literatūrą studijų metu (49%). Studentų menki gebėjimai identifikuojant kalbėjimo, kalbos ir komunikacijos sutrikimus (43,1%), sudarant reikiamas programas skirtingiems sutrikimams įveikti (45,1%), konsultuojant tėvus vaikų kalbos sutrikimų įveikimo klausimais (39,2%).	Logopedai teigia turintys gerus bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius (54%), metodinių priemonių kaupimo gebėjimus nuo studijų laikų (47,4%). Specialistai nurodė, turintys menkus užsienio kalbos mokėjimo įgūdžius (43,6%), todėl rečiau randa trūkstamos informacijos internete užsienio kalba. Kitos kompetencijos ir praktiniai gebėjimai, logopedų nuomone, yra pakankami.
16.	47,8% studentų norėtų, kad specialiosios pedagogikos (specializacija: logopedija) studijų programoje būtų atlikti pakeitimai. Didesnė dalis (52,2%) apklaustųjų nenori jokių naujovių studijų programoje ir logopedijos moduluose.	50,5% logopedų tenkina dabartinė specialiosios pedagogikos (specializacija: logopedija) studijų programa. Šiek tiek mažesnę respondentų dalis (49,5%) norėtų, kad programa keistųsi, atsinaujintų ir daugiau dėmesio skirtų specializacijos dalykams.